

Із сукою наукається,
І свого не чурається...
Т. ШЕВЧЕНКО

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УБС: HEnderson 5-8740
Тел. в Нью-Йорку:
8Arcy 7-4125

ЗДА ВЖИВАЮТЬ ЗАХОДІВ ПРОТИ ІНТЕРВЕНЦІЇ НА КУБІ

Вашингтон. — Аж три урядові агенції державний департамент і департамент справедливості та Федеральна Авіаційна Агенція, 1-го листопада видали відповідні застереження, щоб припинити спроби інтервенції на Кубі з території ЗДА, головним чином із Флориди. Державний департамент інтервенцію в цій справі в департаменті справедливості, щоб головний прокуратор припинив лети "чужих громадян" із летиш на Флориді до Куби. Департамент справедливості вислав на Флориду більше як 100 урядовців з Урядом Іміграції і Націоналізації, які мають дбати про те, щоб не відбувалися недовольні лети з Флориди до Куби, віддаленої від узбережжя ЗДА тільки на 100 миль. Проти тих недовольних лети звернулася теж і авіаційна агенція, яка зарядила, що ті особи, які хочуть летіти до Куби, мусять пред'явити докладний план лети на одну годину перед відльотом. Ці всі застереження американських урядових агенцій, як реакція на оскарження кубинського прем'єра Фідела Кастра в тому, що ніби то ЗДА підтримують ворожю кроки кубинських емігрантів проти режиму Кастра. Але ЗДА мусять інтервенювати і в деяких європейських державах, щоб вони не продавали зброю до країн в районі Караїбського моря, бо тим способом спричиняють неспокій в тому обширі, де пакує напруження між Кубою, Венесуелою та Домініканською Республікою, де президентом є Трухільйо. Із Сьєудад Трухільйо, столиці цієї республіки, повідомив віцепрезидент Хосефін Баллагер, що його уряд мусяв видати на зброю 50 мільйонів доларів тому, що побоюється інвазії з Куби. Д-р Баллагер сказав, що уряд платитиме за зброю готівкою, а бюджет

ПАНАХИДАМИ ЗА ПОЛЯГЛИХ ГЕРОІВ ТА СВЯТОЧНИМИ АКАДЕМІЯМИ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКА СПІЛЬНОТА ВІДЗНАЧАЄ 41-ШІ РОКОВИНИ ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ

Богослуженнями в пам'ятку Українського Народу, панахидами за поляглих героїв та святочними академіями, що відбулися минулої неділі, 1-го листопада в Нью-Йорку, Ньюарку, Філадельфії, Шیکاго, Нью-Гейвені, Гартфорді, Пассейку Трентоні та ряді інших містечок зазначено цю річницю відзначення 41-х роковин Листопадового Зриву у Львові та Східній Галичині. Відзначення цих роковин встановлення української суверенності і української влади в Західно-Українській Народній Республіці в листопаді 1918-го року, що попередило об'єднання всіх українських земель в одній Українській Державі Актом Злуки 23-го січня 1919 року, заповніли майже всі більші і менші українські громади в цій Америці, як і в інших країнах українського поселення, впродовж листопада.

ЛИСТОПADOVІ РОКОВИНИ В НЬЮ ЙОРКУ

Нью-Йорк. — Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій міста Нью-Йорку, Відділ Українського Конгресового Комітету, влаштував в неділю 1-го листопада Листопадове Свято в залі середньої школи ім. Вашингтона в Ірвінга. Програму відкриття співом американського гімну у виконавстві Хору "Думка" під дир. Л. Крушельницького. Інженер Іван Вазарко, відчитав "Акт проголошення Української Держави 1-го Листопада 1918 р." а голова Комітету Іван Вилинж сказав про недавню трагічну смерть провідника ОУН Степана Бандери і просив шанувати його пам'ятку мовчанням. Той сам хор відспівав український гімн, після чого д-р Володимир Каліна виголосив промову про цю річницю відзначення Листопадового Чину, який збігається з 250-річчям смерті гетьмана Івана Мазепи. — Пані Катерина Чічка-Андрієнко відіграла на фортепіано Прелюд С-моль В. Барнського, Поєму-Легенду Л. Ревуцького. Пані Марта Кокошська - Кобрина (сопрано) відспівала "Синю Чічку" М. Гайворонського, "Спіть герої" С. Шпеха, і "Минають дні минають ночі" М. Лисенка. Арт-Ярослав Пінот-Рудакевич відіграв "О. Олеса", "Зоря лебедина", а Михайло Дула відспівав "Засумуй трембіто" М. Нижанківського, "Думу" М. Гайворонського і "Життя" М. Гнатюшина та ще наддала. Хор "Думка" під тим самим диригентом відспівав в'язанку стрілецьких пісень М. Гайворонського і "Гей у лузі червона калина". Численна публіка щиро вітала виконавців програми.

ЛИСТОПADOVІ НАКАЗ ПЛАСТОВОЇ СТАНЦІЇ ПОПЕРЕДІВ ЛИСТОПADOVІ СВЯТКУВАННЯ В ДЖЕРСІ СІТІ

Джерсі Сіті. — Листопадовий Наказ місцевой Пластової Станції в неділю 1-го листопада попередив окрему листопадну імпрезу, що відбувається стараннями Відділу УК-КА в половині місяця. Листопадовий Наказ Пластової Станції був отриманий з відкриттям власної пластової домівки в місцевому новому Народному Домі. О год. 12-ї вполудні в українській католицькій церкві св. Петра і Павла була відправлена Служба Божя в наміренні Українського Народу, під час якої всі пластуни приступили до св. Причастя. Після Богослуження була відправлена панахида за

ФЛОТА ДОМАГАЄТЬСЯ 1.9 БІЛЬЙОНА ДОЛЯРІВ НА ЗДІЙСНЕННЯ ПРОГРАМИ ПОЛЯРНОЇ ОБОРОНИ

Вашингтон. — Флота З'єднаних Держав рекомендує, щоб в бюджет на новий фінансовий рік, вставити суму 1,900,000,000 доларів на здійснення її програми полярної оборони, яка передбачає будову нових атомових підводних човнів з можливістю вистрілювати ракети та на відповідне дальнє озброєння. Впродовж цього року на ту програму видано 600,000,000 доларів, отже від нового бюджету флота вимагає більше ніж три рази таку суму. Досі на цю програму полярної оборони, відомо як "Полярна Зірка", видано вже 2,600,000,000 доларів. Секретар оборони ще не забрав становища у справі пропозиції нових видатків на полярну оборону, але загально вважається, що він цю пропозицію підтримає. Упродовж цього року флота дістала три атомові підводні судна. Нова програма передбачає будову дальньої серії того року кораблів, що були б спроможні випускати атомові ракети з під води, як і цілий ряд іншої зброї. Своєю вимогою до бюджету флота мотивує вартість флота полярної оборони для загальної оборони ЗДА та вільного світу перед можливістю ворожої агресії.

ЗДА ГОТОВІ ЗРЕКТИСЯ СВОЇХ МОРСЬКО-ЛЕТУНСЬКИХ БАЗ У МАРОККО

Рабат. — У зв'язку з територією над державою, на якій її бази стационовані, що задовольняє престиж Марокко. Коли ЗДА злітають свої танкові бази і в якій мірі це станеться, цілком чи частинно, все це буде вирішено не поіно в ході дальших переговорів. На помешення стратегічної вартості марокканських баз Америки вплинуло збільшення стратегічного значення керування ракет та встановлення Американськими ракетних баз в Європі: в Англії, в Італії і в Туреччині, при чому такі ракетні бази ще мабуть, встановлять в Західній Німеччині. Зате Франція Американська заява, що раз стверджує, що ЗДА визнають суверенність марокканської держави над територією, на якій її бази стационовані, що задовольняє престиж Марокко. Коли ЗДА злітають свої танкові бази і в якій мірі це станеться, цілком чи частинно, все це буде вирішено не поіно в ході дальших переговорів. На помешення стратегічної вартості марокканських баз Америки вплинуло збільшення стратегічного значення керування ракет та встановлення Американськими ракетних баз в Європі: в Англії, в Італії і в Туреччині, при чому такі ракетні бази ще мабуть, встановлять в Західній Німеччині. Зате Франція Американська заява, що раз стверджує, що ЗДА визнають суверенність марокканської держави над територією, на якій її бази стационовані, що задовольняє престиж Марокко.

Уряд плянує зменшити допомогу закордонові на 700 мільйонів доларів

Вашингтон. — З урядового повідомлення, що уряд вже тепер плянує зменшити допомогу закордонові в 1960 році на 700 мільйонів доларів в порівнянні з двома попередніми роками. На 1959 рік Президент просив призначити на цю ціль 3,942,000,000 доларів, а на біжучий фінансовий рік 3,830,000,000 дол. Гадають, що на 1961 р. Президент знизить цю суму до 3,130,000,000 дол. Значний Конгрес зменшував бажану урядом суму на яких 16 до 18 відсотків. Якби це саме станеться і в найближчому році, то це значить, що Конгрес призначить на допомогу закордонові коло 2,500,000,000 дол. Уряд пропонує менше на допомогу закордонові, бо хоче зменшити дефіцит наслідок цього, що ЗДА більше видають своїх доларів закордон, ніж їх заїмає дістають. В 1958 р. цей доларовий дефіцит виносив до 3,400,000,000, а цього року має вийти коло 4,000,000,000. Видані на допомогу гроші не вертаються до ЗДА.

Французький маршал Альфонс Жюєн, найвищий рангом військовий старшина Франції, дістав пересторогу від генерала де Голля, щоб він тримався далі від актуальної політики. Маршал Жюєн виступив недавно на сторінках часопису "Аврор" проти політики де Голля в Алжирі. У цьому житті він уже не раз несприятливо висловлювався за свій "довгий зиск" — стверджують газети.

"БІЛА ОСІНЬ" В КОЛОРАДО

Тоді, як східні степи Америки мають тепер багатобарвну "золоту осінь", Колорадо має зиму. На фото: прикрашений снігом автомобіль в Денвері, Колорадо, де існує також Українська Громада.

ЗАХІД ПРИГОТОВЛЯЄ СВОЮ КОНФЕРЕНЦІЮ "НА ВЕРШИНАХ"

Вашингтон. — ЗДА, Англія і Західна Німеччина відповіли вже позитивно на запрошення від французького президента Шарля де Голля, щоб 19 грудня ц. р. відбутися в Парижі з'їзд голів цих держав. Учасниками будуть президент Аденгауер, англійський прем'єр Геролд Мекмільлен, французький президент Шарль де Голь і західнонімецький канцлер Конрад Аденауер, як теж їхні міністри закордонних справ. Американські керівні кола передбачають ту конференцію на три тижні дні, щоб можна було в Різдво вернутися до дому. Гим часом ведеться вже між толпами тих чотирьох західних держав жвавий обмін думок на тему денного порядку цієї західної "конференції на вершинах" і такої її територіальної підготовки, щоб зібрані там державні мужи могли дійсно вирішити найважливіші принципи справи. Найпершою темою наради буде час і предмет наради найближчої колективної зустрічі з Хрущовим на західно-східній конференції "на вершинах". В західних колах — твердять преса — існує переконання, що англійському прем'єрові Мекмільленові не вдалося захитати позицію французького президента де Голля, який твердить, що він може поїхати на західно-східну конференцію "на вершинах" тільки після своєї розмови з Хрущовим, що приїде до Парижу, мабуть, у лютому в наступному році, отож така нова Женевська конференція голів урядів не може відбутися "перед весною наступного року". До того часу може ще багато чого у світі змінитися. Особливо в ділянці роззброєння трудно буде в грудні прийняти остаточний план поведінки всіх західних держав, бо в січні починає діяти 10-членна комісія для справ роззброєння. Західні кола ставлять це до нової західно-східної конференції "на вершинах" з більшим оптимізмом після суботньої промови Хрущова на Верховному Советі в Москві, в якій він заявив уперше згоді, щоб контрольна система діяла відразу від першої стадії роззброєння і щоб вона охоплювала всі країни, що перебувають в роззброєнні. Також "лагідний" тон виступу Хрущова, без ніяких провокаційних зачіпок і лайок супроти будь-кого з західних країн, як теж його очевидне відсапування себе від агресивної акції комуністичного Китаю супроти Індії — зробило в західних керівних колах добре враження — твердять західні коментатори. Зате на зустрічі західних провідників 19 грудня у Парижі буде напевне мова про те, що Хрущов розуміє під "обов'язковими концесіями", які він просить, щоб могли досягти "емілізації".

Неру стверджує військову здібність Індії протиставитися агресії Китаю

Нью-Делі. — Індійський прем'єр Джавагарлал Неру заявив у своїй промові в минулу неділю в місті Гінді, що Індія переводить військові приготування на всякий випадок з уваги на комуністично-китайську агресію та що Індійський збройні сили достатньо сильні, щоб таку агресію відбити. Все ж, він виступив проти надто голосних "крикунів", бо, мовляв, крик не означає відваги ані віри в збройні сили. Неру боронив Індійський уряд проти закидів, що в прикордонній Індійсько-китайській смузі, де китайські комуністи посідають себе в провакційно-агресивний спосіб, не замасовано раніше великої армії. Неру признав, що ніхто не міг сподіватися, що комуністичний Китай змінив свою політику супроти "запозволеної сусідньої країни". 25,000-авіаторів Індійців не була дуже вдоволеною заявою Неру, бо настрій в Індійському громадянстві дуже радикальні супроти китайських комуністів. Ці набити ще погіршилися після проголошення комуністичним урядом в минулу п'ятницю декларації, з якої виходить, що комуністичний Китай ще збільшує свої територіальні претенсії до Індії. Китайські комуністи твердять, що 32,000 кв. миль на південь від устійеної в 1914 році території, ліній МакМагона — це "китайська" територія.

Хрущов закликає до "компромисів", але заявляє "вірність принципам комунізму"

Москва. — Нікіта Хрущов виголосив в минулу суботу 11 жовтня ц. р. перед Верховним Советом, який зробив йому велику овачію, промову, що тривала 1 годину і 40 хвилин, в якій зробив перегляд всіх важливіших міжнародних проблем. Хрущов говорив про принцип лінійного співіснування, при чому заявив, що воно повинно ґрунтуватися на обосторонніх поступках і на компромісах, але апевнив, що СССР не відступить від принципів Маркса-Леніна. В ділянці міжнародного роззброєння — казав Хрущов — Москва підтримує свою пропозицію на повне і загальне роззброєння, але готова погодитися теж і на вузький його рамі. Хрущов признав принцип, що треба вводити контроль в кожній стадії роззброєння. Він підтримує становище комуністичного Китаю щодо конечності "визволення" Формозу (Тайвані).

У СВІТІ

Віце-президент Індії д-р Заріна Валі Рахадарішан не прийняв запрошення Нейпінгу приїхати до червоного Китаю з агітациєю. Це найбільший "афінт", що його до цього часу називав комуністично-китайський уряд від представників будинок азійської країни.

У Швейцарії Італії, після ієзусового доповіді 50-го дні його злиного дощу, обсудували величезна лавина, відірвалася від снігу коло 400 осіб в селі Кам'яна. Кілька років тому лавина знищила половину цього села. Рятуюча експедиція намагалася врятувати людей, поки обвалювалися землі не знищили решти села.

У Соевтах найбільшою сенсациєю є тепер кольоровий фільм "Хрущов в Америці" в якому Нікіта з центральною фігурою. На тому фільмі показують головну "велику масу" американців, які "радісно" вітають советського диктатора. Показано, як з виступу 140-го перу Еммануїл Стейт Вільдінгу Хрущов оглядає Нью-Йорк, його істину в "Об'єднаних Націях", але не показано жодної американської школи, шпиталю, церкви, робітничої оселі, Американська преса підкреслює, що президент Аденгауер і найславніший фільмовий зіркі Мерілін Монро та Франк Сінатра є в тому фільмі тільки сирим тлом, на якому виступає найбільша "зірка" — Хрущов.

Андрей Бузиков, советський академік, заявив на Світовому конгресі сферичної науки і медицини у Римі, що Совіти вже підготували людину для подорожі торпедою в міжпланетних просторах. Американський генерал Олівер Найес заявив на це, що в Америка матиме "самого пасажира", якщо тільки "буде готова машина".

Л. Т. Мерчент найменований на підсекретаря в державному департаменті

Вашингтон. — Президент Айзенгауер 31-го жовтня іменував Лівінгстона Т. Мерчента на становище, яке займає Роберт Морфі, який був підсекретарем в державному департаменті для політичних справ. Секретар Вільго Дому Джеймс Гагерті сказав журналістам, що Конгрес, який збирається в січні 1960 року, розгляне справу затвердження цієї номінації. Перед цією номінацією Президент конфі-

Світова Виставка в Нью-Йорку в 1964 р. коштуватиме \$500 мільйонів

Нью-Йорк. — Нью-Йорк вже знає, що Світова Виставка в 1964 році відбудеться в ньому, — бо єдиний його конкурент — Відень не бажає змагатися з Нью-Йорком, і тому почав вже тепер підготувати до цієї великої події, яка відбудеться за 5 років. Вже визначено фінансову комісію виставки, яку очолює колишній підсекретар скарбу Джон В. Гейнс. Обра-

В АМЕРИЦІ

Крайовий Пресовий Жюніч Клоб у Вашингтоні влаштував прийняття з нагоди 40-роковин свого існування 163-річчя з дня народження пані Аденгауер, Президент Айзенгауер вислав управі цього клубу депешу, в якій gratулював за його шпраз визначну працю. Президент вислав також побажання своєму "дорогому а довічному приятелю" — пані Аденгауер.

У Сьєудаді, Вірджинія, де в родині парохіє споконвічно церква народилася Вудро Вільсон, відбулися річні збори фундації його імені. На зборах випадило 87-річну вдову покійного президента ЗДА. В домі, де він народився, влаштовано музей.

Центральна виборча комісія в Нью-Йорку повідомляє, що заарештовані виборці, які минулого року не голосували і цього року не підуть до виборів, мусять бути зареєстровані.

Джо Половскі, секретар товариства американських ветеранів, які в 1945 році зустрілися на річці Ельбі з советськими військами, дістав повідомлення від високого советського урядовця в ЗДА, що письменник Борис Пастернак 27-го грудня прибуде до Шікаго, де виступить з доповіддю про російського письменника Ф. Достоевського.

Далі йшли інформації, які надійшли з Москви, але вони такі короткі змісту, що Пастернак відмовився прибути до ЗДА.

Уряд Цивільної і Оборонної Мобілізації повідомляє, що цього року купуватиме для оборони країни тільки такі стратегічні матеріали: хризолітовий азбест, малі діаманти та інші самовити.

ПРОТОКОЛ

З НАРАД РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКЕ ВІДБУЛОСЯ В ДНЯХ 25-го ДО 29-го ТРАВНЯ 1959 РОКУ НА „СОЮЗІВЦІ“ В КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(4)

Дискусія над звітом Головної Контрольної Комісії і її членів

До дискусії над звітом Головної Контрольної Комісії не зголосився ніхто. До дискусії над звітами гол. контролерів зголосилися тільки І. Лисогір і Д. Шмагала.

І. Лисогір, навіваючи до звіту гол. контролера інж. Ст. Куропаса, в якому було згадано, що він співпрацював з союзною поліцією в Шинга, гол. контролером П. Пучилом, бажав би знати, чи інж. Куропас також співпрацював з місцевим гол. радним Т. Шпікулою. У відповіді інж. Куропас подав, що у важних союзних справах він схилювався і співпрацював з Т. Шпікулою.

Д. Шмагала звернувся із запитом до голови Гол. Контрольної Комісії д-ра В. Галана, в яких справах мала Контрольна Комісія попереднього дня засідання з Екзекутивною УНСоюзу. Д-р Галан пояснив, що Контрольна Комісія не мала часу, як звичайно, після переведення своєї ролі контролю в Головний Канцелярію УНСоюзу відбутися кінцеве засідання з Екзекутивною, тому відбула його вчора ввечері, після засідання Головного Уряду. Предметом наради, як звичайно, були питання меншої ваги, які не є дискусійними на нарадах Головного Уряду.

На внесення гол. радного Б. Зорича, підтримане гол. радним Д. Шмагалою, закрито дискусію над цими звітами і сьвалено прийняти їх до відома.

Дискусія над звітами головних радних

До цієї дискусії зголосився І. Лисогір, Я. Гук і Д. Ді-дик.

І. Лисогір торкнувся завваги гол. радного Я. Гука про те, що він не був поінформований про обов'язки головного радного. На його погляд, ці обов'язки є подані в статуті УНСоюзу й новообрані головні урядовці повинні з тим постановами познайомитися, тим більше, що в часі виборів, звичайно, це об'єкту виборців.

Я. Гук обстоює погляд, що новообрані головні урядовці повинні одержати відповідне поучення про їх обов'язки й управління. Слід скликати збори головних радних після конвенції й з ними передискусувати ці питання. Наприклад, він не знає, чи, як головний радний, має право без запрошення брати участь у зборах Відділів. Головний передсідник Д. Галиччін дас позитивну відповідь на це питання з тим додатком, що це повинно діятися за порозумінням з Гол. Екзекутивною.

В. Дідик додас до цього, що він віддає бере участь у зборах Відділів свої місцевості без попередження Екзекутивної й запитав, чи робить правильно. Гол. Предсідник уважав, що це поступовання є правильне, якщо відноситься до зборів Відділів в місцевості, де головний урядовець сам живе.

На цьому дискусію над звітами головних радних закінчено й звіт прийнято, на внесення гол. контролера Вол. Галана, підтримане гол. контролером Ст. Куропасом, з уваги на пізню пору гол. предсідник перервав нараду до чергового дня гол. 9:00 рано.

ТРЕТІЙ ДЕНЬ НАРАД

(Середа, 27 травня 1959 року)

Дискусія над звітом головного редактора „Свободи“

Наради третього дня річного засідання розпочалися о год. 9:08 ранку. Головний предсідник, відкривши нараду, відчитав дискусію над звітом головного редактора органу УНСоюзу „Свобода“.

До дискусії зголосилися: А. Чопик, І. Кокельський, Р. Слободян, д-р Галан, П. Кучма, В. Дідик, А. Джула, Т. Шпікула, М. Давискіба, інж. С. Куропас, інж. В. Коссар, Б. Зорич і Я. Падок.

А. Чопик у формі запитів поставила три пропозиції: сполучувати стиль „Веселки“ з тим, щоб підключити теж для тут народженої молоді, в такому ж стилі видати історію України в образах та завести жіночу сторінку в „Свободі“. Ред. А. Драган відповів, що „Веселка“ є видавана для дітей різного віку, тому питання стилю й тематики такого молодечого журналу є річчю дуже складною. Звичайно приходить стосуватися до вимог більшості читачів. Планована історія України буде видана в такому спосіб, щоб могла послужити нашим дітям, незалежно від того, де вони народилися й до того для чужих дітей, щоб вони могли з неї довідатися про Україну. Можна сподіватися, що наші діти будуть робити з неї дарунки дітям іншої національності. Відносно жіночої сторінки у „Свободі“ редактор піднімає, що Редакція „Свободи“ доішню таку сторінку й вже в одному з найближчих чисел газети буде окрема жіноча сторінка, а згодом будуть йти заходи, щоб її частіше поповнювати.

І. Кокельський бажав довідатися, скільки передплатників має „Свобода“ й скільки „Ukrainian Weekly“ та інших постійних співробітників мають обидва видання. Згідно з інформацією, даною ред. А. Драганом, „Свобода“ має 15,123 передплатників-членів УНСоюзу та 1,900 не-членів. 400 приєднання розходиться шляхом кольпорування, 365 чисел розсилається безплатно по всім світі тим, хто бажав її читати, а не може за неї заплатити. Минулого року, в часі великого безробіття, вислано газету всім безробітним, які це просили й не могли заплатити передплату. „Ukrainian Weekly“ має лише 150 передплатників. Редактор висловив бажання постійних кореспондентів „Свободи“. Єдиним платним кореспондентом „Ukrainian Weekly“ є п. О. Данько.

Р. Слободян, гол. касир, поставив у сумнів, чи слід поміщувати в наші газети незвичайні оповідання похвали тим особам, які на них вповні не заслуговують.

Д-р В. Галан підкреслює високий рівень „Свободи“ й висловлює побажання, щоб після відходу з редакції ред. Ст. Шумейки підшукав нового редактора, але такого, щоб крім редакційної праці був справжнім лідером тут народженого покоління.

Т. Кучма піднімає критику, з яким ньюйоркські громадські діячі підходять у відношенні до „Свободи“, зокрема за невідповідну увагу для їх праці та дописів про неї й бажав би, щоб зарплати цій критиці. Ред. А. Драган обстоює обов'язок вільної преси критикувати навіть найбільше заслужені організації та найважливіші громадські імпрези, якщо вони дають притоку до критики. Тому не слід міряти вартості газети наявністю чи відсутністю критики читачів, але радше слід вглядатися, чому газету критикують. Во, наприклад, критика за підміщення невідповідного підготування однієї загально-громадської імпрези, на яку

звернену увагу, була кончина для покращання рівня наших імпрез та взагалі нашого громадського життя й то в столиці нашої громади в Америці й у всім вільнім світі.

В. Дідик бажав знати, чому скасовано англійський текст „Веселки“, крім історії про Богуту-Багатира. Редактор пояснив, що це бажання загальну читачів того журналу. Не було ні одного спротиву проти цієї зміни.

А. Джула запитав, чому не завжди поміщувалося некрологи по членах УНСоюзу й висловлює побажання, щоб більшшти передплату „Ukrainian Weekly“, зокрема, щоб посылати його до всіх українсько-американських товариств і клубів. Ред. А. Драган інформув, що не було ні одного випадку, щоб не поміщено померлого згадки про союзників, як тільки секретар, чи хтосьб інший, прислав таку згадку. Сама редакція не має змоги про це подбати. Щодо поширення „Ukrainian Weekly“ то погоджується з гол. радним Джулою й запевняє його, що як тільки упорядкуються справи редакції того тижня, зверне всю увагу на поширення його. Плани перебудови „Ukrainian Weekly“ вже підготовано давно.

Т. Шпікула дораджує подавати секретарям Відділів УНСоюзу адреси передплатників, які не є членами УНСоюзу, щоб вони могли їх прислати до нашої організації, підмічує часті спізнення в поміщуванні дописів з місць й порушує справу релігійної толеранції в наших часисі. Редактор погоджується з першою пропозицією й обіцяє фінансувати її увагу. Спізнання в поміщенні деяких дописів пояснює великим числом дописів й хронічною недостатньо місця у дуже обмеженій об'ємом газеті. Відносно релігійної толеранції, то й редакція стосує у сто відсотках й то у відношенні до всіх віросповідань, бо ж поміж членами УНСоюзу й читачами його органу є навіть буддисти й магометани.

М. Давискіба бажав би собі, щоб мова „Свободи“ була більш доступна для широких кругів читачів, зокрема ж для старших віком й перебуванням поза Україною членів. Крім цього бажав би знати, чому видавництво „Свободи“ не включилося в сітку пресової служби Associated Press та чому „Свобода“ згадує про УГВР та інші політичні центри, коли маємо свій державний центр УНРаду та й екзильний уряд. У відповіді ред. А. Драган піднімає, що мова — це душа народу. Тому мусимо й зберігати в повній чистоті та досконалості, зокрема на еміграції у вільнім світі, бо українську мову нищать свідомо на нашій землі, уподібнюючи її до московської. Редакція „Свободи“ вживає чистої української мови, в чому велику заслугу має ред. В. Давиденко, мовознавець із східної України, який є мовним редактором „Свободи“. Зберігати українську мову зобов'язує й тому не можемо послугуватися регіональними говірками. А щодо деяких чужих слів, то слід пам'ятати, що багато чужих слів стали невідомою частиною нашої мови. Користати з пресової агенції Associated Press не можемо, бо це коштувало б нас 10,000 дол. річно, на що в нас немає фондів. Відносно питання державного українського центру на чужині, то наша газета, як суто інформаційна, не може дискримінувати ніякі українські угруповання, як політичні концепції, й, остачиш постійно строго й вповні безсторонньо, згадує з рівною увагою й точністю про всі прояви українського політичного життя та про всі його види й акції. Свої погляди й своє ставище висловлює Редакція в редакційних коментарях.

Інж. Куропас пропонує подбати про те, щоб всі наші кореспонденти стали членами УНСоюзу, й тому слід перевіряти кожного, чи є членом. Відносно жіночої сторінки нашого часису, то ставляється питання, чи така сторінка може поповнюватися без помічі чоловіків. Ред. Драган запевняє дискусію, що більшість дописувачів є членами УНСоюзу та що зоб'являється заходи в тому напрямі, щоб членами УНСоюзу стали й ті, що ними не є, якщо, очевидно, відповідати вимогам статуту УНС, головню щодо віку. Відносно жіночої сторінки, то підкреслює, що не важко то пише статті, чоловіки чи жінки, важко, щоб сторінка була жіноча матеріалом, а не авторами, хоч і цього не можна легковажити.

Інж. Коссар пропонує ввести союзну сторінку в канадійському „Новому Шляху“, підкреслює, що число передплатників „Веселки“ хч зростає, то дуже поволі, бо минулого року придбала тільки 73 нових передплатників, а в цім році 51. Дораджує відкладати 500 приєднань того журналу для пізнішого розподілу річниками й жалув, що скасовано англійську сторінку у „Веселки“. Редактор звертає увагу на обставини, які часто диктують нам наші рішення й визначають наші можливості. Деяке число річників „Веселки“ зберігається, хоч на них немає великого попиту.

Б. Зорич піднімає, що „Свобода“ не має постійного кореспондента з Канади, що є її помітною хвибою, й що слід змінити навіть, коли б то було получене з деякими (вирішуваними) коштами. „Трибуна УНСоюзу“, на його погляд, має замало дописів з Канади й критичних статей й канадійські специфічні теми. Потрібно ввести союзну сторінку бодай в одній канадійській популярній газеті. Врешті дискусію похвалив скасування англійської рівнобіжної мови у „Веселки“. Дві мови є корисними в газеті, але не в дітовім журналі, завданням якого є вчити молодих читачів української мови. Об'єднання Українських Педагогів у Канаді звернуло на це увагу й в ім'я цього педагогічних засад й метод вимагало скасування рашішу двомовності. Воно вимагає також скасування ще й підписів під образковою історією п. н. Богуту-Багатира. Сподівається, що тепер, коли публіка прийняла прихильно введену зміну, прибуде нових передплатників й обіцяє сам над тим попрацювати та закінчас до того інших. Редактор А. Драган піднімає, що „Свобода“ має в ряді канадійських міст принагідних кореспондентів, але покищо немає фондів на стало й платного кореспондента. Такі кореспонденти були б кінечні по різних великих містах ЗДА й поза американським континентом, але брак коштів не дозволяє це зреалізувати, хоч редакція „Свободи“ є прийняла б з радістю. Заіснування канадійської канцелярії УНСоюзу напевно допоможе в майбутності ввести багато корисних змін в канадійському союзному житті. З нагоди відкриття канадійської канцелярії з'явиться окрема канадійська „Трибуна УНСоюзу“.

Я. Падок пропонує в майбутності ввести в Трибуну УНСоюзу союзну хроніку, більш й менш важливіх а то й зовсім дрібних, але повчальних подій зі союзного життя Америки й окремо союзної Канади. Пропонує звернутися до всіх кореспондентів „Свободи“ та „Ukrainian Weekly“, щоб вони стали ювілейними членами УНСоюзу ще в цім році, при чому підкреслює готовість допомогти у цьому. З призначенням підкреслює заходи для сприяння й надрукування історії союзних відділів, з яких хроніка найбільшого нашого відділу ч. 221 в Шинга появилася друком на сторінках „Свободи“. Слід було б інші відділи згадати до того самого. Історія поодиноких відділів дасть змогу скласти повну історію УНСоюзу. В дальшому дискусію пропонує поширення сітки та авторів статей на союзні теми, що збагатить й урівноважить також Трибуну УНСоюзу. Пропонує щорозу відмічати, а то й наділяти найкращішого союзного дописувача та автора нашої найкращішого союзного кореспондента відносно року. Було б побажання, щоб, як у „Веселки“ так і на сторінках молоді у „Свободи“

були згадки про УНСоюз та його заслуги в минулому й ролі в сучасному та в майбутності, щоб молоді призначувати включалися в наші організації, зокрема в УНСоюз. Поза суто союзними проблемами підмічує потребу окремої сторінки, або окремого постійного кутка господарського, щоб вчити нашу, під господарським оглядом мало вироблену суспільність, як господарстві й заробітками та ощадливістю, як також думає, що було б дуже корисним для нашої газети та для наших громадських зв'язків, коли б поміщувати на сторінках „Свободи“ репортажі з описом більших центрів нашого громадського життя в цім краю, щось на збір Антопенка-Давидовича „Землею українською“. Ред. А. Драган погоджується в загальному з висловленнями побажаннями головного секретаря й вказує на те, що вже децю з того планується в редакції та адміністрації газети. Відносно господарського кутка, то заперімічує, що „Свобода“ друкує чимало статей на господарських темах й радо їх буде друкувати в майбутності, але існує постійна проблема збереження відповідного балансу між різномодним газетним матеріалом, щоб мати змогу всеосторонньо інформувати читачів. Відносно крайнозвичайних репортажів то доішнює їх частість для зістроєвання чогось в ролі „живописної американської України“. Тому, що немає фондів на окреме видання, планує видати один календар, присвячений тій справі.

На цьому закінчилися дискусія над звітом головного редактора „Свободи“, „Ukrainian Weekly“ й „Веселки“ й на внесення О. Штогрин, підтримане Т. Шпікулою, ухвалено прийняти цей звіт без застережень.

ВНЕСЕННЯ Й УХВАЛИ

Після обіду гол. предсідник розпочав нараду о годині 1:20 по полудні, пропонуючи взяти під увагу передовсім такі справи:

1. Організаційні справи,
2. Канадійська канцелярія,
3. Перенесення осідку Головної Канцелярії,
4. Підвищення дивіденди,
5. Пенсійний фонд,
6. Союзівка,
7. „Ukrainian Weekly“,
8. Об'єднання українських братських організацій,
9. Народні справи й датки на народні цілі.
10. Різне.

Прийняв погодився на цей порядок наради й гол. предсідник приступив до дискусії над першою точкою.

І. ОРГАНІЗАЦІЙНІ СПРАВИ

Головний предсідник Д. Галиччін, відкриваючи дискусію над організаційними справами УНСоюзу, піднімає потребу в поширенні організаційної сітки УНСоюзу й поживаленні організаційної праці на теренах всіх Відділів. Засобами для цього є в першій мірі переведення організації Окружних Комітетів, до яких, по змозі, повинні ввійти всі Відділи й підшукування для них енергійних та працьовитих Управ. Дальшим засобом повинні бути наші організатори, передовсім постійні, яких старасмося здобути для нашої організації. Стислий й частий контакт, як з утвореними Окружними Комітетами, так і з поодинокими Відділами, може допомогти в поживаленні організаційної праці на місцях. Участь у цьому головних урядовців, очевидно в порозумінні з Головною Канцелярією УНСоюзу, є також бажана. Головний предсідник просив прийняти висловити свої погляди на ці й інші організаційні питання.

На заклик головного предсідника зголосилися до дискусії наступні особи: В. Дідик, М. Давискіба, О. Штогрин, Д. Шмагала, Б. Зорич, д-р В. Галан, інж. В. Коссар, І. Олександрівський, І. Кокельський, І. Лисогір, інж. С. Куропас, П. Пучило, Р. Слободян, Я. Гук, А. Чопик і Я. Падок.

В. Дідик погоджується з гол. предсідником щодо потреби поживалення організаційної праці, й пропонує посылити заходи для придбання нових постійних організаторів. Також висловлюється за тим, щоб головні радні постійно відвідували Відділи своєї округи.

М. Давискіба погоджується із своїм попередником й вважає, що багато Відділів не розвивається тому, що не мають безпосереднього натиску з боку нашої централі. Самих листів замало. Треба якнайчастіше особистих контактів. У великій пригоді стали б постійні організатори, які, крім організування членів, могли б помігти секретарям у всіх клопотах, яких є чимало, зокрема у нових секретарів. Подас, як приклад, Відділ, зорганізований пок. д-ром Мшунтою в Фол Риверсі, який можна дуже поширити, але при допомозі організаторів.

О. Штогрин, як він вважає, що організаційна праця значно оживилася би, якщо організатори членів одержували постійну платню, і якщо піднести винагороду секретарям. Гол. предсідник поінформував прийняти про те, що наші організатори одержують певну суму на організаційні видатки, висота якої залежить від числа членів, які вони зобов'язуються організувати щомісяця. А щодо піднесення винагороди секретарям, то це — трудна річ, бо що винагороду виплачується з адміністративного фонду, який не зростає в тій самій пропорції, як видатки з нього. Але може це вдасться здійснити згодом.

Д. Шмагала заявляє, що деякі секретарі не висловлюють членам пригадок про платність вкадок, які вони одержують з Головної Канцелярії, і це шкодить організації. Буває навіть таке, що секретар дістає на висилку такі пригадки гроші з відділової каси, а все таки не вислав пригадок.

Б. Зорич підкреслює потребу поширення управлень головних урядовців в ділянці організаційних зв'язків з Відділами. Треба й використати для скріплення організації. Відносно постійних організаторів, то він вважає, що такий організатор, який організує членів тільки для свого власного Відділу, не повинен уважатися організатором навіть тоді, коли одержує певну суму на покриття організаційних видатків.

Д-р В. Галан й дораджує більшу увагу звернути не на організаторів, але на тих осіб, які приєднують членів не бувши організаторами. Для прикладу подас, що в 1958 році придбано 3,727 членів, з якого то числа організатори придбали 995 членів коштом 24,061.97 доларів, а не-організатори 2,732 членів коштом 17,900 доларів. З цього порівняння виходить, що куди дешевше організувати членів люди, які не є постійними організаторами. З призначенням підкреслює акцію для зорганізування Окружних Комітетів Відділів. Вважає, що для них треба підшукати відповідних людей, які були б чимсь вроді ексекютивних директорів тих Комітетів.

Інж. В. Коссар перестерігає перед прийняттям більшого числа організаторів в одній округі, і дорікає Екзекутиві за те, що відкинуто багато нових членів, які не хотіли вдатися до лікарів на оглядіння. В інших аскураційних компаніях не вимагають лікарських оглядіння при менших грошевих сумах, часто навіть до 5,000 доларів. Висловлюється за тим, щоб піднести всім особі, від яких не вимагається лікарських оглядіння, і підвищити суму забезпечення, при якій навіть молоді люди не потребують піддаватися оглядінням. Головний предсідник вказує на важливий факт, а саме на те, що ми не маємо змоги удержувати окремі слідчі інституції, які перевіряли б здоров'я апікантів, тому мусимо більше ніж вони, спиратися на опінію лікарів. Але погодився б на те, щоб децю підвищити вік апікантів, які вимагають лікарських оглядіння.

І. Олександрівський обстоює думку, що коли членів організує секретар, то це краще для УНСоюзу, бо він не тільки організує членів, але й вдержує їх при організації. Тому був би за тим, щоб усім секретарям, які постійно організують членів, давати певну суму на організаційні цілі,

зокрема в цім ювілейнім році, коли ми повинні зібрати більше нових членів. Головний предсідник вважав, що коли секретарі погодяться приєднувати місячно по 10 членів, то можна доплачувати їм по 50 доларів на організаційні цілі.

І. Кокельський висловлюється за призначенням за маганням організувати всі Відділи в Окружних Комітетах, але остерігає проти тої практики, яка шкодить у Відділах, а саме, коли всі обов'язки покладаються на одного секретаря, а не на всіх членів уряду, передусім на предсідника. Пропонує звернутися до всіх предсідників Відділів та касирів, щоб вони допомагали секретарям в організаційній праці і придбали в цім році по одному членові.

І. Лисогір вважав, що головні урядовці повинні відвідувати Відділи в своїх округах і більше звертали увагу на працю секретарів та організаторів, як на особисте приєднування членів. Це дало б кращі висліді. Гол. предсідник Д. Галиччін обстоює думку, що відвідини Відділів в окрузі повинні відбуватися в порозумінні з Головною Канцелярією, а щодо праці головних урядовців, то однаково цінною і потрібною є їхня праця над приєднування членів, як і нагляд над секретарями та організаторами.

П. Пучило підкреслює, що головним обов'язком головних контролерів є не організаційна праця, але контроль над нею і всією діяльністю УНСоюзу, хоч чим він не бажав сказати, що й пряма організаційна праця не повинна бути чужою головним контролерам.

Інж. С. Куропас обстоює думку, що для добра організації слід перевести точний поділ поміж організаторами, які одержують заплату за свою працю та окремі суми на організаційні кошти, і секретарями та іншими членами, які організують членів, не одержуючи ніяких сум на організаційні цілі. Уважав, що також поодинокі члени Головного Уряду, які постійно організують членів, коли одержують будь-які суми на організаційні цілі, повинні бути зараховані, як організатори, або слід всім особам, які організують членів, давати також певну суму на організаційні цілі. Головний предсідник заявляє, що він погодився би з тим, щоб усі ті, які організують по 10 або більше членів місячно, одержували по 50 дол. на організаційні цілі. Але не менше, як за 10 членів.

Р. Слободян, гол. касир, висловлює побоювання, що адміністративний фонд зменшується, тому слід планувати нашу працю так, щоб не збільшувати витраток з цього фонду. Минулого року адміністративний фонд мав 23,000 доларів дефіциту. Тому, між іншим, висловлюється проти того, щоб головні урядовці відвідували Відділи без порозуміння з Екзекутивною, і щоб платити організаторам, чи кому іншому, більше за приєднання членів, як те, що вони самі заробили.

Ред. А. Драган й покинувшись на приклад лютеранської братської забезпеченої організації, яка в останніх роках робить великий поступ, і то власне при допомозі бізнесових метод, передусім ангажуючи кваліфікованих ексекютивних працівників та організаторів членів. Висловлюється за тим, щоб не зрікаючись традиційних братських й національних традицій взоруватися у методах праці на бізнесових компаніях. Те, що є на м на потребу — це золота середина поміж традиціоналізмом засад та цілей і модернізацією метод праці.

Я. Гук твердить, що секретарі мають великі видатки, а тому повинні одержувати більший відсоток від зібраних вкладок. Гол. предсідник підмічує, що навіть найменша підвишка дас в сумі велике число, якого немає чим покрити. Піднесення винагород секретарям на піввідсотка становить річно 25,000 доларів!

А. Чопик вважає, що секретарям треба давати хоч би на „біду пошту“. Гол. предсідник заявляє: „Ми не можемо зрестися братерської природи УНСоюзу, і тому більшість нашої праці мусить бути, як досі, виконувана по-громадянськи, тобто безплатно.“

Я. Падок заявляє, що, користуючись з того, що гол. предсідник відповів майже на всі запити та пропозиції гол. урядовців, він тільки торкнеться деяких окремих організаційних питань. Він висловлюється за справедливий поділ організаційних коштів, незалежно від того, чи йде про постійного організатора, чи випадкового, секретаря Відділу, чи рядового члена. Але слід взяти до уваги, що ті нечисленні постійні організатори, які працюють для нашої організації, живуть виключно з тієї праці. Тому, хоч в засаді ми їх винагороджуємо відповідно до вислідів їх праці, тобто до числа приєднаних членів та суми, на яку ті члени забезпечилися, все ж мусимо дати про те, щоб вони заробили стільки, щоб могли вижити і нас не покинули. Во треба пам'ятати, що не тільки ми, але всі, навіть найбільші компанії мають труднощі у приєднуванні організаторів. Це — трудна праця, а тому є чимраз менше людей, які в наших вигідних обставинах життя хотіли б й віддатися. Тому ця праця мусить бути належно винагороджена. Підкреслює труднощі у різким розмежуванні постійних організаторів від нестійких. Бо наділі труднощі перевести лінію поділу між тим, хто організує сто членів на рік виключно для свого Відділу, і тим, хто організує п'ять членів теж для свого Відділу. Єдиною маркантиною різницею між ними може бути факт, чи організує для свого виключно Відділу, чи для різних Відділів, і еволюційно питання, чи така особа живе виключно з такої організаційної праці, чи має інше джерело прожитку. Тому буде дуже важко зволити волю тих, які хочуть перевести різкий поділ на організаторів і не-організаторів. Братська природа нашої організації утруднює, якщо не унеможлиблює, такий поділ. Висловлюється за тим, щоб призначити всім без винятку на той поділ додатково до винагород певну суму на організаційні цілі, то тільки зобов'язується організувати по десять членів місячно. В дальшому гол. секретар підкреслює потребу злагіднення вимоги лікарських оглядіння. Поступ медицини дуже обнизяв відсоток смертності забезпечених осіб, тому можна без ризику піти слідом інших організацій і звільнити від лікарських оглядіння людей до 50 року життя, якщо вони забезпечуються не вище як на 1,000 дол., а також висловлюється за тим, щоб молодших кандидатів на членів звільняти від тих оглядіння, якщо вони забезпечуються не вище як на 2,000 доларів. Від окремих організацій сподівається великої допомоги у всіх важливіших родах праці, зокрема в організації членів, підшукування нових надійних відділових урядовців, бо вже часто й бракує, поучення для новообраних секретарів, союзної інформативно-пропагандивної роботи, поучення Відділів, бо часто це бувало кінечним, і передусім у вдержуванні контакту між Головною Канцелярією й поодинокими Відділами за їх посередництвом. Гол. секретар звертається до гол. урядовців із закликом допомогти в переведенні ювілейної кампанії та в підшукуванні нових надійних відділових та постійних організаторів. Навіваючи до завваг гол. радної А. Чопик, підкреслює деякі потреби в правильному функціонуванні Головної Канцелярії, а саме — потреби кваліфікованої секретарської сили зі знаннями stenografії (шортенга) та професійного машинописання, деяких модерних канцелярських машин і вигіднішого приміщення, бо вже немає де поставити бюрок чи шафи з актами, які не приміщуються на коридорі. Це дасть йому змогу ще більше часу й праці спрямувати на організаційні й інформативно-пропагандивні завдання, бо без того не можна сподіватися зростання нашої організації. Щоб додержати давнього темпу в зростанні членства, треба на організаційну ділянку щораз більше праці і, на жаль, грошей. Врешті звертається до гол. урядовців, щоб вони пропонували важливі зміни, введені останньою Конвенцією, бо про них наші загал, а то й самі союзовці мало знають. Крім тих змін, треба ввести ще цілий ряд інших, які б поширили нашу організацію і зробили її вповні здатною до конкуренції з іншими організаціями, наприклад, — зменшення вкладок при високих сумах забезпечення, можливість отримати активними членами для тих, які відійшли на виплачене забезпечення або на безплатне продовження забезпечення, введення аль-

тернативних спадкоємців, чого члени чимраз частіше домагаються. Але всі ці питання вимагають докладного розгляду й вирішення.

Після деяких запитів та дискусій поміж учасниками наради, на внесення П. Кучми, підтримане А. Джулою і М. Давискибою, внесено одностайно наступні ухвали:

УХВАЛИ В ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СПРАВАХ

1. — Головний Уряд УНСОЮзу, вислухавши опінії Головного Екзекутивного Комітету, зокрема гол. передсідника та гол. секретаря, в справі організаційних потреб і можливостей УНСОЮзу та основно обмірковуючи цю справу, одностайно рекомендує Головному Екзекутивному Комітету далі пошукуювати організаційну працю та поширювати організаційну сітку при допомозі організаторів і Окружних Комітетів Відділів УНСОЮзу, як і загальної активізації членства в союзному і громадському житті.

2. — Головний Уряд УНСОЮзу, щоб облегшити організацію нових членів, беручи до уваги зменшення смертності внаслідок поступу медицини, а вельді за тим і ризику в діяльності забезпечення, одностайно схвалює рекомендувати Головному Екзекутивному Комітету збільшити від лікарських оглядів тих кандидатів на членів УНСОЮзу, які, відповідаючи всім вимогам статуту, забезпечуються на суму 1,000 доларів і не перейшли ще віку 45 років життя, або забезпечуються на суму 500 доларів і не перейшли ще віку 50 років життя.

2. КАНАДІЙСЬКА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ

Після закінчення дискусій над організаційними справами, гол. передсідник Д. Галиччін пригадав рішення останньої Конвенції УНСОЮзу в справі утворення окремої канадської канцелярії УНСОЮзу й поінформував привітних, що в справі переведення в життя тієї ухвали Гол. Екзекутивного Комітету відбув учора вечором окрему нараду із обома головними урядовцями з Канади інж. В. Коссарем і Б. Зоричем.

До дискусій над цим питанням зголосилися наступні особи: М. Давискиба, В. Дідик, Б. Зорич і інж. В. Коссар. М. Давискиба запитус, чи буде користь із переведення в життя цієї конвенційної ухвали, і то під цю пору? На це гол. передсідник відповів, що рішення винесено, тому нашим обов'язком є перевести його в життя. А втім, він вірить, що це буде користь для УНСОЮзу вже хоч би тому, що дасть почуття нашим канадським дітям і членам, що наша організація не є чужою в Канаді.

В. Дідик схвалює це рішення, бо знає з прикладу інших американських організацій, які працюють також в Канаді, що утворення канадської централі принесло б їм користь. Запитус, чи уряд головного агента УНСОЮзу на Канаду переїде до тієї канадської канцелярії. Гол. передсідник дав на це потакуючу відповідь.

Б. Зорич пропонує залити той уряд в давніх руках, але гол. передсідник висловлює думку, що обидва ці канадські пости мусять бути приміщені в одних руках і в одному місці, хоч йому відомо, що обидва канадські голови урядовці воліли б, щоб відносно цього не було ніяких змін. Б. Зорич підкреслює велике значення утворення окремої канадської канцелярії УНСОЮзу і бачить в Канаді куди більші можливості розвитку УНСОЮзу, як в ЗЛА.

Інж. В. Коссар підкреслює державну окремішність Канади, яка в свою чергу видна окремі вимоги й створює окремі можливості праці й розвитку. На внесення інж. С. Куропаса, підтримане д-ром В. Галамом, прийнято одностайно рішення в справі канадської канцелярії УНСОЮзу в тексті як нижче подано:

УХВАЛА В СПРАВІ КАНАДІЙСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ

Головний Уряд УНСОЮзу, здійснюючи ухвалу своєї 24-ї Конвенції щодо створення координаційного центру УНСОЮзу в Канаді, схвалює одностайно рекомендувати Головному Екзекутивному Комітету:

1. — Утворити можливо швидко Канадську Канцелярію УНСОЮзу з осідком у Торонто;
2. — Поставити на його чолі директора канцелярії та ексективного секретаря канцелярії;
3. — Найменувати директором канцелярії головного контролера й організатора УНСОЮзу інж. Володимир Коссара з осідком у Вінніпегу та ексективним секретарем канцелярії головного радного Богдана Зорича в Торонто;
4. — Уповноважити Гол. Екзекутивний Комітет встановити, в порозумінні з провідом Канадської Канцелярії УНСОЮзу, бюджет цієї канцелярії.

ЧЕТВЕРТИЙ ДЕНЬ НАРАД

(Четвер, 28-го травня 1959 року)

ВНЕСЕННЯ І УХВАЛИ

(Продовження)

3. ПЕРЕНЕСЕННЯ ОСІДКУ ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ

Головний передсідник Д. Галиччін покликається на рішення Конвенції щодо перенесення осідку Головної Канцелярії УНСОЮзу та інформувє учасників наради, що Асесураційний Департаменту стейту Нью Джерзі погодився на перенесення УНСОЮзу поза межі стейту під умовою, що в цьому стейті буде мати свій осідок репрезентант УНСОЮзу. Представники Екзекутиви оглянули вже біля 25 різних об'єктів в Джерзі Сіті та в інших місцевостях стейту Нью Джерзі, але ще не підійшли відповідного приміщення. Тому не залишається нічого іншого, як уповноважити Екзекутиву далі шукати відповідного приміщення. Є і то численні, голоси видних союзників і інших громадян, які висловлюються за те, щоб відкупити будинок Українського Народного Дому в Нью Йорку при 140 Друга Евіню (УНСОЮЗ дав на них пореждж у поважній висоті, якого зазначена установа під цю жор не сплатило), і розібравши ці будинки, виставити на їх місці новий будинок і примістити в ньому Головну Канцелярію УНСОЮзу. За цим промовляв центральне положення тих будинків серед української громади Нью Йорку, близько церков, нової школи св. Юра та ін. і та обставина, що названа установа має трудну й удержувати тих будинків. Але гол. передсідник висловлюється проти такого плану, бо не виключено, що в такому випадку люди злої волі використали б це проти УНСОЮзу.

До дискусій над цією проблемою зголосилися такі особи: І. Кокольський, П. Кучма, П. Лисогір, Д. Шмагала, Я. Падох, П. Пуццільо, д-р В. Галам, Р. Слободян, М. Давискиба, Я. Гук і ред. Драган.

І. Кокольський бажав би довідатися, чи Асесураційний Департамент погодився на перенесення Головної Канцелярії до іншого приміщення без ніяких застережень щодо місця його положення і ціни набути нового приміщення. На це одержав відповідь від гол. передсідника, що немає ніяких обмежень, якщо тільки новий будинок принесе певні відповідні прибутки.

П. Кучма запитус, чи в випадку, якби УНСОЮЗ перебрав доми Народного Дому в Нью Йорку, шерівці тієї установи одержали б повну виплату своїх шерів. Гол. передсідник покликався на свої слова, сказані перед хвилиною, а щодо самого питання П. Кучми, на його думку, відповідь повинна бути позитивна.

П. Лисогір висловлюється за перенесення осідку Головної Канцелярії УНСОЮзу до Нью Йорку, і то тільки до української ділянки поміж 7 і 14 вулицями та поміж 2 і 3 евіню. Ця ділянка незабаром буде перебудована й належати до найбільш елегантних ділянок Нью Йорку. Розважаючи над питанням перенесення осідку УНСОЮзу, треба

дивитися на 50 років вперед, і передбачати, де тоді буде центр українського життя в Нью Йорку.

Д. Шмагала висловлює погляд, що при перенесенні осідку УНСОЮзу треба подбати наперед про потреби УНСОЮзу, але також не забувати про потреби громади. Тому треба відповісти задовольнити і ширших громадських зборів та засідань, як то є в інших українських громадах в Америці. Якщо б УНСОЮЗ мав перебрати будинки Народного Дому, то тільки під умовою, що всі шерівці тієї установи одержать повну суму, яку вони заплатили, набуваючи шерів. При цьому гол. передсідник вказує на величину місцевої ньюйоркської громади та її величезні потреби. УНСОЮЗ ніяк не був би всилі заспокоїти їх, навіть побудувавши найкращий будинок. А втім наш будинок мусів би дати прибуток, щоб вложенний капітал був належно опрочентований. Така є вимога наших надвірних властей, і її ми мусимо реєструвати.

Я. Падох звертає увагу на незвідні умови праці союзників відділів у Нью Йорку. Всі більші скупчення Відділів УНСОЮзу мають свої власні доми, де можуть вільно вести свою діяльність, крім Нью Йорку, де немає ніякого союзного дому, і тільки один Відділ "Дністер" має власну вишайману домівку. Інші винаймають чужі залі від випадку до випадку. Якби в Нью Йорку постав союзний дім, він в першу чергу мусів би послужити потребам місцевих Відділів, яких є імпортанте число 24 із ще більш імпортантним числом членів 6,107. Це немислимо на дальшу мету, щоб така велика союзова громада не мала власного приміщення.

П. Пуццільо інформується про побутові умови української громади в Нью Йорку й висловлюється радше за перенесення УНСОЮзу поза велике місто на вільний простір, тим більше, що УНСОЮЗ є установою радше кореспондентного характеру. Звертає увагу на великі кошти набутий реалістичності у великих містах, зокрема в Нью Йорку, і на загрозі великих податків від реалістичності у великому місті. Гол. передсідник звертає увагу на великий зріст вартості реалістичності в великих містах. Тому УНСОЮЗ, набувши реалістичності в Нью Йорку чи в іншому великому місті, не тільки не тратить на ній, а навпаки, з часом заробить. Зате в малих містах реалістичність часто тратьє з часом ціну, що м. ін. доказує наша реалістичність в Джерзі Сіті. А щодо коштів будови, то вони майже всюди ідентичні.

Д-р В. Галам заявляє, що це є кончею перенести осідок Головної Канцелярії, бо старе приміщення вже ніяк не відповідає потребам УНСОЮзу. Тому треба негайно шукати нового приміщення, що стверджує Контрольна Комісія одностайним рішенням. Але він думав, що не слід зв'язувати нового осідку УНСОЮзу із осідком його Відділів, бо це не мусить бути корисним для праці Головної Канцелярії.

Р. Слободян підкреслює коштовність перенесення Головної Канцелярії в нове приміщення. Кошти перенесення піднесуть дуже високо кошти перенесення друкарських машин, бо з Головною Канцелярією перенеслася б також редакція, адміністрація і друкарня "Свобода". Але не виключає можливість перенесення самої Гол. Канцелярії з тим, щоб "Свобода" залишалася у старому приміщенні. В нинішньому приміщенні Гол. Канцелярії можна було б примістити наші магазини, музей-архів, бібліотеку тощо. Набутий новий будинок можна тільки тоді, коли буде певна опінія знавців, що він принесе відповідний прибуток з частинного відступлення будинку чужим за ціни. Вложені в новий будинок гроші мусять приносити відповідний прибуток. Підкреслює, що не є проти перенесення, але до цієї справи треба братися з великою обережністю.

М. Давискиба запитус, чи розділення "Свободи" від Гол. Канцелярії не принесе б шкоди. На це гол. касир відповів в негативний спосіб.

Я. Гук бажав би знати, чи теперішній будинок УНСОЮзу буде зовсім вистарчалний для "Свободи" й друкарні, і чи не можна було б добувати одного-двох поверхів в теперішньому будинку.

Ред. А. Драган уважав можливим розділення "Свободи" і Гол. Канцелярії під умовою, що між ними було б безпосереднє телефонічне сполучення та що відповідне бюро Видавництва було б також у Гол. Канцелярії УНСОЮзу.

Після закінчення дискусій над цим питанням привітні одностайно ухвалили внесення, поставлене М. Давискибою і підтримане В. Гузарем, П. Кучмою й д-ром В. Галамом, ось якого змісту:

Ухвала в справі перенесення Головної Канцелярії

Головний Уряд УНСОЮзу, вислухавши звітів Головного Екзекутивного Комітету та обмірковуючи справу нового приміщення для Головної Канцелярії УНСОЮзу і Видавництва "Свобода" рішає:

Доручити Головному Екзекутивному Комітету продовжувати зусилля для остаточного здійснення однієї з альтернативних резолюцій, схвалених у цій справі 24-ю Конвенцією УНС.

4. ПІДВИЩЕННЯ ДИВІДЕНДІ

Гол. передсідник поінформувє привітних про потребу й можливість підвищити дивіденди для членів УНСОЮзу. Згідно з планом, який підготували наші актуарії у порозумінні з Екзекутивою, починаючи від 1960 року, дивіденди для членів, які мають забезпечення на 1,000 доларів, виплачуватимуться їм від \$2.60 починаючи до \$4.00, в залежності від років забезпечення. Раніше максимальною сумою від \$1,000, яку виплачувалося на дивіденду, була сума \$3.40, тому йдеться про значну підвищення дивіденди. На внесення О. Штогрин, ухвалено це збільшення дивіденди згідно з точним планом, виготовленим актуаріями УНСОЮзу. Воно зобов'язує вартість від 1960 року.

5. ПЕНСІЙНИЙ ФОНД

Головний передсідник пригадав рішення 21-ї Пітсбургської Конвенції з 1946 року, яка визнала потребу деякого пенсійного забезпечення працівників УНС. Він подав до відома, що досі службовці впродовж перших 10 років не мають ніякого пенсійного забезпечення. Після десяти років праці вони одержують такі суми відплати:

по 10 роках	— 3-місячну платню
по 11 роках	— 4-місячну платню
по 12 роках	— 5-місячну платню
по 13 роках	— 6-місячну платню
по 14 роках	— 7-місячну платню
по 15 роках	— 8-місячну платню
по 16 роках	— 9-місячну платню
по 17 роках	— 10-місячну платню
по 18 роках	— 11-місячну платню
по 19 роках	— 12-місячну платню

УНСОЮЗ виплатив вже такі відплати у трьох випадках. Тому, що з думки, що таке забезпечення не є вистачає і відповідно, головний передсідник відкрив дискусію над тим питанням. До дискусій зголосилися наступні учасники наради: Т. Шпікула, І. Кокольський, П. Пуццільо, А. Драган, М. Давискиба, Б. Зорич, В. Галам, П. Лисогір і Я. Падох.

Т. Шпікула запитус, чи ті три службовці були задоволені виплатною їм відплатою. Відповідь гол. передсідника була потакуюча. Службовці, власне їх родини, підписали повне збільшення для УНСОЮзу.

І. Кокольський запитус, чи Екзекутива студіювала можливість переведення зміни в цій забезпеченні, і чи користувалася якимись вже існуючими зразками пенсійних фондів. Відповідь гол. передсідника потверджувала запит. УНСОЮЗ одержав дві пропозиції від великих асесураційних компаній щодо введення в УНСОЮЗ пенсійного фонду для службовців, але вони були неможливі до переведення з уваги на наші умови.

П. Пуццільо інформує про недавнє заведення пенсійного фонду у банківській інституції, якого він керує. Вкладши

до того фонду платять службовці у висоті 5 відсотків своїх заробітків, а сама інституція виплачує до фонду суми, рівні 20 відсоткам платі службовців. Якщо службовець відійде зі служби до п'яти років, йому звертається його виплати. Після п'яти років праці йому звертається не тільки його виплати, але й виплати інституції. Після смерті службовця його дружина одержує 30,000 асесурації, якщо службовець виплатив певну суму вкладок. Гол. передсідник підмічує в цьому місці, що службовці УНСОЮзу також мають, крім відплати, життєво забезпечення у висоті 2,000 доларів до 65-го року життя, а 1,000 після того. Відносно відплати, то службовці не платять ніяких пенсій. Все покриває УНСОЮЗ. П. Пуццільо заважує, що цей план є на ділі не пенсійним планом, але відплатою, і що він вже не відповідає нинішнім вимогам.

Ред. А. Драган підмічує, що службовці УНСОЮзу невдоволені теперішнім станом свого забезпечення на старість чи смерть і що введення справжнього пенсійного фонду піднесе мораль службовців і збільшить їх прив'язаність до нашої установи. Зміна працівників, зокрема в друкарні, є великою загрозою для правильного діння друкарні. Наш план не дбав про родину службовця у випадку його смерті. Слід би ввести платню, подібній до того, що його з'ясував П. Пуццільо. Гол. передсідник заважує при цьому, що УНСОЮЗ не має фондів на такий план.

Інж. В. Коссар підмічує, що в Канаді більшість державних і приватних підприємств має вже відповідні пенсійні фонди, і то такі, до яких службовці платять дуже мало, або взагалі нічого не платять. До Контрольної комісії під час переведення контролю УНСОЮЗ приходили службовці Головної Канцелярії з проханням рекомендувати Головному Уряду ввести відповідний пенсійний фонд, бо без нього їх родини не почуватимуться забезпеченими.

М. Давискиба висловлюється за пенсійний фонд. Одноразова виплата скоро розминеться, а пенсія залишається до кінця життя службовця.

Д-р В. Галам пропонує схвалити план відплати, виготовлений Екзекутивою, і доручити їй подбати про новий план пенсійного фонду.

Б. Зорич підмічує, що хоч він єдиний з усіх союзників секретарів присвятився виключно союзній праці, не має ніякої праці та іншого заробітку, він не має ніякого забезпечення, і вважає це несправедливістю. Пропонує втягнути в систему забезпечення також постійних організаторів УНСОЮзу.

І. Лисогір пригадає недавню ухвалу про відкриття канадської канцелярії УНСОЮзу й вважає, що враз із відкриттям її прийде час на соціальне забезпечення її керівників Б. Зорича.

Я. Падох підкреслює обосторонній інтерес в пенсійному забезпеченні і службовців і працевдаців. Пенсійний фонд та всі інші види т. зв. "fringe benefits" зберігають країні взаємину між службовцями й тими, що їх zatrudнюють, і прикріплюють службовців до місця праці. Сам із досвіду знає, як важко покинути працю, коли відночас з тим тратьєся забезпечення та інші привілеї. Одноразова виплата цього не всилі зробити. Висловлюється за введення бодей скромного пенсійного забезпечення, яке при збільшенні соціальним забезпеченні дасть службовцям після відходу на пенсію скромну, але вистачальну, основу існування.

На внесення д-ра В. Галама, підтримане Я. Падохом і інж. В. Коссарем, схвалено одностайно наступну резолюцію:

Ухвала в справі пенсійного фонду

1. Прийняти до відома план Головного Екзекутивного Комітету щодо одноразової відплати для службовців Головної Канцелярії та Видавництва "Свобода" і

2. Доручити Гол. Екзекутивному Комітету випрацювати до наступних річних нарад Головного Уряду план пенсійного фонду, який, відповідаючи фінансовим можливостям УНСОЮзу, задовольняв би можливо повно бажання службовців Головної Канцелярії УНСОЮзу та Видавництва "Свобода".

6. СОЮЗІВКА

В обговоренні справ, зв'язаних із "Союзівкою", брав участь також її управитель, Данило Слободян, та його заступник Володимир Квас.

Дискусію над цими питаннями розпочав гол. передсідник Д. Галиччін, який підмітив велику національну роль, що її відіграє "Союзівка", і вказав на зростаючу з кожним роком її популярність, з якою в свою чергу зв'язана конечна потреба перевести цю справу нові поліпшення. До дискусій та вирішення Головного Уряду він, зокрема, піддав питання побудови нового купального й плавального басейну та нової крита танцюально-розважальної залі.

Для докладного з'ясування цих двох проєктів гол. передсідник покликав Д. Слободяна.

Д. Слободян підмітив конечність обох проєктів. Дотеперішній басейн замалий для тої кількості гостей, що їх Союзівка має постійно, що вже й казати про ті сотні й тисячі гостей, які прибувають на Союзівку наприкінці тижня. А втім давній басейн є старий і вже розсипався, а його ремонт ніяк не виплатиться. Треба побудувати новий басейн, який не тільки задовольняв би потреби постійних гостей Союзівки, але й дав би змогу нашій молоді плавати та влаштувати плавацькі змагання. Це допоможе Союзівці стати дійсно головним осередком українського спорту в Америці. Думав, що кошти такого басейну, розміру 100 на 50 стій, вийнуть коло 30,000 доларів. Відносно крита танцюальної залі, то вона також потрібна, бо невелика танцюальна відкрита платформа вже зовсім замала і до того при злій погоді не дожить. Гости, які масово напливають наприкінці тижня на Союзівку, втікають з неї під час самої заваби чи іншої культурної програми, коли несподівано пеється погода. Покривати існуючу платформу непрактично, тим більше, що це пошкодило б видів "Веселки", яку колись також прийде перебудувати. Накриття існуючої площі, для чого вже є план, коштувало б коло 30,000 доларів, а побудова нової залі коло 50,000 доларів. Окремо торкається питання поборання вступів від тій, які прибувають на Союзівку не для побуту на ній, але тільки для користування з суботнішніх розваг, що їх приготував Союзівка. Це є конечне передусім для контролювання гостей, бо часто прибувають аські непобажаїні люди, нерідко не українського походження. А втім, кошт розваг, які чимраз кращають, є чималий, тому слід, щоб бодей частина тих коштів верталася від осіб, які не є постійними гостями. Вступ поборастається тільки в суботу пополудні і ввечері, і якщо той, хто його заплатив, з'їсть обід чи вечерю в Союзівці, або залишиться на ній довше, йому виплату за вступ повністю звертається. Заклад, що в такий спосіб відірається змогу членам і нечленам УНСОЮзу відвідувати Союзівку, нестійкий, бо вступ поборастається тільки одне пополуддя в тиждень, і до того поважні відвідувачі, які користаються бодей з одного харчування, одержують виданого долара назад.

До дискусій, яка розвинулася після доповіді Д. Слободяна, зголосилися наступні особи: А. Чопик, І. Ожежинський, Б. Зорич, В. Гузар, Д. Шмагала, Я. Гук, І. Кокольський, П. Лисогір, О. Штогрин, М. Давискиба, В. Квас, А. Джула, В. Галам, П. Кучма, Т. Шпікула, П. Пуццільо і А. Драган. А. Чопик і К. противляється переведенню цих проєктів у цій році. Не виключено, що в цій році прийде зміна в осідку Головної Канцелярії і набувати великим коштом новий дім для УНСОЮзу. Тому вона є за те, щоб почекати з цими проєктами до наступного року.

І. Ожежинський висловлюється за переведення цих уліпшень на Союзівці, бо це потрібне, щоб зберегти теперішній і здобути нових постійних гостей. Союзівка не може залишитися позаду інших відпочинкових осель, і тому мусять своїм гостям дати належний їм комфорт. Швидко заростає молодь, молодь українське замове покоління, яке чим-буде

не доволиться і радо заплатить більше за кращі можливості відпочинку й розваги.

Б. Зорич підкреслює різноманітність функцій, які виконує Союзівка, а саме культурні, розважальні, освітні, спортивні. Канада приймає всі вістки про покращання Союзівки не тільки прихильно, але й з ентузіазмом, і шораз більше канадійці проводять вакації на Союзівці. Думав, що ці два поліпшення треба зреалізувати вже після цьогогорного сезону.

В. Гузар висловлює острах, чи оплати, поборані при вступі на Союзівку, не пошкодять її популярності. Д. Слободян, покликаючись на свої раніше висловлені заваги, виключає це побоювання, тим більше, що всі суспільні ресорти роблять те саме, що й до того беруть оплати цілий тиждень і куди вжці від наших. А втім, не можна допустити до такої несправедливості, щоб особи, які мешкають довкола Союзівки, приходили масово і безплатно користувалися її улаженнями та її програмами, і то часто коштом великої неагиди постійних гостей.

Д. Шмагала є за обидва проєкти, але пропонує в цій році збудувати басейн, а на рік — танцюальну залю. Є проти того, щоб для тої цілі розбратися "Веселку". Вона є довгі роки може нам служити. Слід збудувати залю в інших місцях. Коли можливо, то тим часом тільки покрити танцюальну платформу, не будуючи окремої залі.

Я. Гук висловлюється за будову басейну, але проти будови нової залі. Замість того пропонує при в'їзді на Союзівку вибудувати більшу кількість мотелів, що збільшить прибутки Союзівки. Це дасть також змогу біднішим родинам в цілої проводити вакації на Союзівці, що тепер є неможливим. Замість розбудовувати розважальні можливості, передусім треба збільшити приміщення для гостей, і то для тих, які мають невеликі засоби. Це збільшить прибутковість Союзівки. Д. Слободян заважує, що Союзівка має готовий план побудування мотелю на 20 одиниць, які могли б примістити 80 осіб, але на це треба 60,000 доларів.

І. Кокольський вважає, що розбудова Союзівки відбувається без загального й систематичного переводуваного плану. Прикладом може послужити танцюальна платформа, яку ми, уживши два-три роки, визнаємо невідповідною, і хочемо її великим коштом покрити, щоб ще більшим коштом будувати після того нову танцюальну залю. До того йому здається, що ми розбудовуємо Союзівку не в бажаному напрямі, бо потугомо її для класи гостей, яких немає багато серед українців. Гол. передсідник не погоджується з І. Кокольським і вважає, що дотеперішня праця йшла за планом. Танцюальну платформу збудовано перед роками за 3,600 доларів, які амортизувалися впродовж одного року. Діаказом плановості й доцільності розбудови Союзівки є хоч би дитяча оселя на Союзівці.

І. Лисогір підмічує, що живемо в такому динамічному часі, коли часто приходиться одне руйнувати, щоб будувати нове, краще й прибутковіше. Тим уже є шлях розвитку американського життя. Підкреслює потребу збудування ще одного тенісного корту.

О. Штогрин є проти нових видатків. Загал союзного членства неприхильно прийняв дотеперішні коштовні зміни, тим більше, що Союзівка не приносить ніяких прибутків.

М. Давискиба погоджується, коли конечно треба, на будову басейну. Але є проти всіх інших змін і поліпшень. Стоїмо перед конечним перенесенням осідку Головної Канцелярії, що потягне за собою великі кошти, а це куди важніше від змін на Союзівці. Коли вже необхідно, слід прикрити танцюальну платформу, але рідше не будувати нової залі. Покладає думку поборати вступ при вході на Союзівку від тій, які на ній не перебувають.

В. Квас вважає, що зала є потрібна не тільки для розваг, але передусім з бізнесового огляду. Велі, навіть найменші ресорти мають такі залі, бо без них не може піти бізнес. Наприклад, 4 липня із-за злого погоди гості масово розіхалися, і Союзівка мала втрату. Тепер Союзівка буде відкрита цілий рік. Можна буде й вживати на з'їзди, збори, весілля тощо, а для того треба мати танцюальну залю. Ці зміни передусім стягнуть нашу молодь, а без неї немає будучини не тільки для Союзівки, але й для всього УНСОЮзу.

А. Джула висловлюється за постійний прогрес, бо тільки тоді Союзівка буде першорядним ресортом і приносить добрі прибутки.

Д-р В. Галам підмічує, що дотепер інвестовано в Союзівку поважну суму. Це треба мати на увазі при своїх уліпшеннях. Але вважає за конечну будову нового басейну.

П. Кучма просить не забувати, що на Союзівці має бути також захист для старших віком членів, який слід створити урухомити. Є за даліше збільшення Союзівки, щоб дати змогу проводити там літо біднішим людям.

Т. Шпікула запитус: коли переводиться більші роботи на Союзівці, то її

ДОПОМОЖІТЬ „ВЕСЕЛЦІ” ПРОЯСНИТИ ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ! ВИШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕД-ПЛАТУ І ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД „СВОБОДИ”!

Генштабу полк. Олександр Кузьмінський

(До 75-літнього ювілею)
12-го вересня 1959 р. українські ветерани в Канаді відзначили 75-ліття заслуженого бойового старшини Визвольних Змагань, генштабу полк. Олександра Кузьмінського.
Народився він 12-го вересня 1884 року. Походив з старого українського роду, з якої мідно гнімали українську традицію. Загальну та середню освіту здобув в Тульчинській духовній школі та Одеському кадетському корпусі. Вищу придбав в Імператорській Військовій Академії в Росії та в Політехніці у Львові.
Військову кар'єру почав у Одеській Військовій Школі з серпня 1905 р., яку закінчив з успіхом в 1908 р. З того часу як кадровий старшина перебував з час на до революції в російській армії. Перша світова війна застала його начальником служби зв'язку 75-го Севастопольського полку. З серпня 1914 року прийняв участь в боях, а в грудні 1914 був тяжко контужений. Після викування знов повернувся на фронт в січні 1915 р.
Революція в березні 1917 р. застала Ол. Кузьмінського на фронті на північ від Станіслава. З початком революції Ол. Кузьмінський прийняв відразу активну участь в українському русі, разом з поруч. проф. М. Лорченком, поруч. Черненкою та іншими. Ними створена була українська дивізія на рад, названий контакт з Українською Комісаром Південно-Західного фронту п. Певним. П-в Ол. Кузьмінський вдалося згуртувати 64 піхотну дивізію і потім бути її командантом.
Після закінчення Берестейського миру (1918) дивізія відходила з фронту в розпорядження Української Центральної Ради. В Кам'янці збільшені частини напали несподівано на штаб дивізії й заарештували весь його склад, вивезли до м. Дунаївців, де мали прилюдно виконати розстріл. Врятував заарештованих, в тому й Ол. Кузьмінський, командант 2-ї бригади цієї дивізії Бонч-Осмоловський, що несподівано напав на комуністів.
Гетьманський переворот застав полк. Ол. Кузьмінського на посаді штабного старшини для доручень в штабі Подільського корпусу. Генерал Климченко, командир Подільського корпусу був викликаний до Києва, де його призначено командантом Сердюцької дивізії. Генерал забрав з собою весь свій штаб. Увесь тягар по формуванні дивізії випав на полк. Ол. Кузьмінського.
Перед початком повстання Директорії полк. Кузьмінський був призначений в розпо-

НОВІ КНИЖКИ

Петро Мірчук — У німецьких концлагерях смерті. Спогади з побуту в німецьких концлагерях 1941—1945. (Український Союз Політичних в'язнів, Нью-Йорк, 1957, стор. 236).
Контингент українців у німецьких концентраційних таборах увесь час був дуже високим. На жаль, так мало з тих, які перейшли під захист і залишилися при житті, взяли за перо, щоб описати свої спогади. Можливо, причина в загальній нехеті українців до писання мемуарів, на що жалілися ще козацькі літописці. Тому треба йти приватні рішення д-ра Мірчука написати свої спогади з тих часів і збагатити біденьку українську мемуаристику.
З передмови довідусмося, що автор написав спогади за раз по виході на волю і зовсім не хотів, щоб це були спогади. Це видно по омонімічній назві: «У німецьких концлагерях смерті». Спогади складаються з розповіді про розстріли, розстріли, несповна по чотирьох сторінках на один розділ. Це скоріше диспозиція до праці, яку треба б написати зместом, на що, мабуть, не стало автора часу.
А шкода. Бо читачи книжки, відчувачи, що багато речей у ній домагаються доклавного навісління. Побой, калітство, екзекуції, газова камера, садизм і жорстокість німецьких наглядачів і самих же «капо» з-поміж в'язнів, звичайно найбільше на себе звертають уваги. Але ці страшні сторінки концентрують життя в'язнів, широкого змальованні вже в різних, українських і не-українських авторів. Для нас спогоди д-ра Мірчука цікаві тим, що вони ігнорують і про інші моменти, залила проєкт висилки сильного партизанського загону на Україну для підняття загального повстання. На командира партизансько-повстанського руху призначено ген. Юрка Тютюнника, а на шефа партизансько-повстанського штабу генштабу полк. Ол. Кузьмінський. Чисельні зв'язки посланці від повстанських організацій, які оперували на Україні, просили підтримати їх. Польський уряд погодився неперешкоджаючи їм. Праця була розпочата. В основу праці було покладено організацію, що вже існувала в Україні, опрацьована й закладена раніше полк. Кузьмінський за директивними Гол. Отамана Симона Петлюри. У березні 1921 року оперативно-операційна розвідка частини Партизансько-Повстанського Штабу були перенесені до Львова. Праця йшла повною паркою. Устійнено пункти зв'язку на кордоні, відновлено зв'язки з повстанськими організаціями на Україні.
Але й ворог не спав. Стало зрозуміло, що в Штабі була ворожа агентура. Полк. Кузьмінський мав серйозну розмову з ген. Тютюнником і ждав направи відносин. Внаслідок цієї розмови ген. Тютюнник відібрав частину функцій від полк. Кузьмінського й передав їх полк. Ступницькому.
Після того полк. Кузьмінський жив у Львові в поганіх матеріальних умовах. Деякий час був шенцем. Року 1924 вступив студентом на Львівську Політехніку на відділ суходільної й водної інженерії, а в р. 1930 скінчив її. З того часу працював за новим фахом, разом з цим виконуючи різну громадську працю. З нападом Совєт на Галичину (1939) він опинився на скитальщині.
Під час другої світової війни полковник поніс тяжкі рани в битві. У Відні від бомбардування згинув дружина, Син Олександр, що був командиром в батареї дивізії „Галичина”, після розгрому під Бродами пробився до УПА і загинув в боях в Карпатах 1947 року.
Після війни полк. Кузьмінський опинився в Ляндку (Австрія), де зразу взявся за організацію громадського життя. Він організував тут Союз Українських Ветеранів. Його обрано головою УНДС на Австрію. Був також організатором Т-ва Сприяння УН-Раді в Тироль та Форальбергу.
Після переїзду до Канади влучився там до чинних організацій: СВУВ, Укр. Відд. Канадського Легиону, Українське Технічне Т-во та ін.
За відзначення в боях в час світової війни (1914—1917) отримав 9 нагород. В українській армії був нагороджений орденом Симона Петлюри.
Тепер полк. Кузьмінський працює над спогадами про рейд Ю. Тютюнника.

РОЛЯ СТЕЙТОВИХ ГУБЕРНАТОРІВ

Американські вибори в 1958 році обрали 34 стейтських губернаторів. З усіх 49 стейтських демократів мають тепер 35 губернаторів, а республіканці — 14.
Ці губернатори в своєму стейті ні від кого не залежать, навіть від президента З'єднених Держав. Вони відповідають тільки перед своїми виборцями. Проте, вони можуть мати й мають вплив у національних справах. Їх позиція може привести, і приводить їх, до становища Президента ЗДА. З 59-ох років нашого століття 32 роки президентом були колишні губернатори.
Основні вимоги, що їх ставлять кандидати на губернатора, дуже прості: він мусить бути мешканцем даного стейту, громадянином З'єднених Держав і, в деяких стейтах, мати принаймні 30 років. Жінки також мають право бути обраними на губернаторів.
Як головний виконавець, губернатор має найпершим своїм завданням переводити в життя закони, затверджені стейтською легіслатурою, що складається з осіб, також обраних населенням стейту. У більшості стейтів губернатор може бути усунений з свого становища тільки у випадку з. зв. „імпічменту”, тобто доказаного обвинувачення в неправопільному урядуванні. Таких випадків у нашій історії було тільки дванадцять.
В деяких стейтах кандидати на губернаторів номінують на стейтських попередніх виборах. Це дає змогу кожному виборцю голосувати за особу, яку він хоче виставити на кандидатуру. По інших стейтах кандидати вибирають на стейтських конвенціях його політичної партії.
В деяких стейтах губернаторів обирають на чотири роки, в інших — на два роки. Як правило, стейтський губер-

З наших буднів

„СВОБОДІ” В АЛЬБОМ
(3 приведу жовтневої кампанії)
На Жинозій Виставі в Народному Домі підійшов мене поважний молоденький, мовав запрошення в білий ковчег і сказав:
— Запрошую вас прийти на відкриття моєї виставки в Літературно-Мистецькому Клубі.
Хто це сказав?.. Зеню Ониськевич! Отакий хлопчина був, коли ми обидва, десять років тому, пригладжували на кораблі „Ерні Пайл” до берегів цієї обітваної землі. А сьогодні він викладає в американському каледжі, мистецько-малювального, знає свій й гужими, завтра відкриє свою виставку картин. А пройде ще з десяток років, та й буде святкувати свій ювілей.
Милий Боже, як той залетить!.. Проте, коли вже йде мова про популярні твори ювілей, то, від білих, міг би теж відзначити одне десятиліття... Це був якийсь кінець жовтня і такі красне, індіанське літо, як сьогодні, коли, перед десятиліттями, я дістав з редакції „Свободи” свій перший гек — за гурморе „Слово про пана доктора”.
Лист із вище згаданим „залушком” знайшов мене далеко від Нью-Йорку та й Джерзі Сіті, в такому селі, що — називалося Іст Галвей і назисляло тридцять хат. Мій військово-спонсорований тоді тридцятиперу, а я, тимчасово безробітний, помагав трохи на будові. Ну, помігши був мені нікудишній, це інше діло. Одного разу, пригадую, коли я помігав таку з цементам, тажка овернула і я полетів з нею до рова та трохи не забився.
Мій військовий позитив головою і сказав:
— Вед, ти, хлопче, Америки не забудеш, це зразу видно. Тобі треба якоїсь телікатної роботи. Знаєш!

МІЙ ПЕРШИЙ ПЕРШОЛІСТОПАДОВИЙ ВЕЧІР

(Закінчення зі сторін 2-го)
...Ще не вмерла України!...
А наступного дня!... Під будинок Української Бурси Рідної Школи згромаджувалися непроглядна толпа. Всі усталися чирками. Всі, що жили організованим життям у місті: священики, урядники, вчителі, залізничники, Соціалістичне Товариство Українських Жінок, учні гімназії, учні народних шкіл під проводом своїх вчителів, студентська молодь, Міщанська Бесіда, Касино, патрістичне міщанство, відпочивальники поблизьких сіл. І вже знайшлися такі, що зайнялися організуванням усього цього вночі. Бо ті ночі мало, що спав.
Кількастий похід прямує до магістрату. На ньому над гербом міста, купцем-монахом, синьковий прапор. Надає короткий наказ: „На прапор глянь!” І з глибини серця, із частим переповненням грудей виривається гимн: „Вже воскресла Україна!”
І пригадуються слова поета: „Хвилино, не втікай! На віки цілі закам'яй!” Ти така така й велична!...
Хто раз у житті хвилю таку пережив, до смерті й не забуде і серце в грудях живе битиметься на згадку про неї, ту хвилину величчю!
То нічого, що ми втратили нашу самостійність. Найважливіше те, що ми були спроможні викресати з себе стільки вогню національного свідомості, щоб стати... творцями такої хвилини. Будь же благословенна ти, Хвилино Свята, Богом самим дана! Вже сорок одніх років, кожного року першого листопада переживаю я Тебе. І вірю, кріпко вірю, що прийде ще час, коли цілий український народ переживе тебе ще раз. Коли знова воскресне Українська Держава!
І хвилинка ця не мине! Ніколи! Але тривати буде так довго, доки сонце на Україні світити буде...
Чужина, жовтень, 1959.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу міста ЯНГСТАВ та ОКОЛИЦЬ
— влаштовує —
В неділю, 8-го листопада 1959 р.
в год. 6:00 вечора
в УКРАЇНСЬКІЙ ЗАЛІ,
при 528 West Rayen Avenue — Youngstown, Ohio

ЮВІЛЕЙ 65-ліття УНСоюзу
Ювілей почеться **БЕНКЕТОМ** та **МИСТЕЦЬКОЮ ЧАСТИНОЮ.**
Мистецьку частину виконувати, майже повні, Молодечі Організації, з Янгстава, Огайо.
Головним промовцем на Ювілею буде **п. Дмитро Галичин**
головний передісник Українського Народного Союзу.

Просимо Українське Громадянство міста Янгстава та Околиць, взяти масову участь в Ювілею УНСоюзу, на яку заслуговує наш Батько УНСоюзу.

В суботу, 7-го листопада 1959 р.
в год. 9:00 вечора
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
при 914 Franklin Avenue — Youngstown, Ohio

ОРГАНІЗАЦІЙНА НАРАДА
спільно з Відділами УНСоюзу:
ЯНГСТАВ, Огайо 140, 230, 274, 348
КЕМБЕЛ, Огайо 119, 218
КЕНТОН, Огайо 115
НІО КЕСЕЛ, Па. 74
ТІТЗВІЛЕ, Па. 72
ШАРОН, Па. 386

Просимо Управу, конвенційних Делегатів та всіх Членів названих Відділів, прибути на Організаційну Наряду, на яких організаційні справи реферуватимуться **п. ДМИТРО ГАЛИЧИН.**
За Окружний Комітет:
П. Лішак — голова С. Бурій — секретар

НЕ ПРОПУСТИТЬ!
Чудове мистецтво, виробки культурно-промислових експонатів.
МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА НА СІДНІ 36-та РІЧНА ЖІНОЧА ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНА ВИСТАВА
від 2-го до 8-го Листопада 1959
71st REGIMENT ARMY
34th Street and Park Avenue
1 — 10:30 P. M. — щоденно
ВСТУП (включно текс) старші — \$ 100; дти — 35 ц.
К. Д-ко

Лікарі ствердили добрий стан здоров'я Президента
Вашингтон. — Лікарі, які провірювали стан здоров'я президента Айзенгавера при кінці минулого тижня, ствердили, що Президент втішається добрим здоров'ям, хоч і досі ще не в повній викуванні з легкого бронхіту. Бюлетень підписали його особистий лікар генерал майор Говард Мекснейдер і головний армійський лікар генерал поручник Лорнард Д. Пітон, після докладної перевірки здоров'я президента Айзенгавера в армійському шпиталі Волтера Ріда. Президент залишив, що в шпиталі було так добре, що він радо ходив би туди частіше. Особистий секретар Білого Дому Джеймс Гатерті залишив журналістам, що лікарі дораджували Президенту, що як тільки це буде можливо, він повинен виїхати на сухе і тепле повітря, бо це було б корисно для його здоров'я. Президент конферував із державним секретарем Крістіаном Гертером, і

УКРАЇНСЬКІ БАТЬКИ! ПРИДБАЙТЕ ДЛЯ ВАШИХ ДІТЕЙ „ШЛЯХ ВЕЛЕТНЯ”
— Ілюстрацій розповіді про життя ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, відомого українського поета, Навчаючись української мови, ви можете отримати цю книгу за \$0.75. Якщо ви хочете отримати цю книгу за \$2.85, замовте її за \$2.85. Замовлення просимо надіслати на адресу „СВОБОДА”, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ПЕМА ТО ЯК ОСІННЮ НА СОЮЗІВЦІ
СОЮЗІВКА
ВІДКРИТА на протязі ЦІЛОГО РОКУ ВЕСНОЮ — ВІЛТКУ — ВОСЕНІ — ЗІМНОЮ!
Найкраще і найприємніше місце відпочинку в горах Кетскіл — на **СОЮЗІВЦІ** чудовій **ВАКАЦІЙНО-ВІДПОЧИНКОВІЙ ОСЕЛІ У.Н.СОЮЗУ**
Близь містечка Кергонсон, в стейті Нью-Йорк.
ГАРНІ ВИГЛЯДІ КИМНАТИ. — ЗНАМЕНІТА КУХНЯ. ЧУДОВА ГІРСЬКА ПРИРОДА. СПОРТОВІ І РОЗВАГОВІ УДОГОВДНЕННЯ.
Замовляйте місце, вишлюючи вишу формуляр (по-англійськи) та переписуючи його на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
Kerhonson, N. Y. — Telephone 5641
Name _____
Address _____
Enclosed is reservation deposit \$ _____ for _____ persons.
1 _____ 2 _____
3 _____ 4 _____
Date of arrival _____ Time _____
for _____ weeks.

Спорт

ЗМАГАННЯ "ТРИЗУБА"

Філадельфійський "Тризуб" відбуде в перших тижнях місяця жовтня цілу низку змагань в рамках Американської Професійної Ліги, незалежної аматорської ліги філадельфійської області і українських змагань за мистецтво Союзу і в рамках мазепинських святкування. Професійна команда "Тризуба" змінилася 4-ма аргентинськими українцями: Ногою, Савичем, Кравцем та Соболев, сербом Переносом та американцем Феррісом відбуде три змагання за мистецтво в Стеттен Айленді, Балтиморі та Нью-Йорку.

Кольомбо — Тризуб 2:1 (1:1)

4-го жовтня Стеттен Айленд, Н. Й. — "Тризуб", який дивився з легковаженням на найновішого приїздця Американської Професійної Ліги, натрапив на дружину швидку та жертовну, що виявилася дуже небезпечним противником на своїх мініатюрних спортивних майдані. Кольомбо в минулому сезоні здобув мистецтво аматорської метрополітальної ліги, відібрало досі по 2 пункти Балтиморський Помпеї, Нью-Йоркський Гакоах та Філадельфійський українців. Кольомбо вийшов на арену в складі: Корбо з Німеччини, Команоз з Неаполіта та Тогіос з Греції, підігнали Зелішим з Вруклія Італією та аргентинцем Сансоне, творить

В другій половині "Тризуб" практично переміг Кольомбо, що грому час та жертовності воріт спаслися від першої програти. І через те жовтня 2:1 для "Тризуба" не є задоволенням його перемоги та рівня гри, що його "Тризуб" показав в Балтиморі. Дебют Переноса та Кравця вийшов задовільно, і обоє вони показали добре опанування м'яча та задатки на великих змаганнях.

Бруклін — Італіс 1:2 (1:1)
18 жовтня, Бруклін, Н. Й., грище Ебберсфілд. — Своєю чергою перемогою доказав "Тризуб", що він є поважним кандидатом на мистецтво Американської Професійної Ліги. Склад "Тризуба": Кулішенко (Варварюк), Смолянський, Переніс, Ілай, Рач, Кравець, Юрчак, Гюз, Ферріс, Ного, Ноттум (Соболь).

І знову, як в Балтиморі, перевага "Тризуба" над італійцями не найшла свого виходу у кількості добутих воріт. Італійці запрокудали технічно добре, але тактично брудну гру, повну фальтів та вільних, що сприяло усім атакам "Тризубів" та розбивало усі їх загрози. Ті ситуації, що до речі являються на кожних змаганнях "Тризуба", спричинені неміцно тризубівських крил, що не мають анбігу, ані належного опанування м'яча, ані належної технічної кондиції. На цей недолік ми вже звертали увагу кілька разів увагу в наших рецензіях, але досі без успіху. Ворота для італійців здобув аргентинець Андрай, а для "Тризуба" Гюз.

"Тризуб" відбуде досі 4 змагання за мистецтво з найкращими друзями Ліги. Наступні змагання, з яких два відбудуться у Філадельфії, можна вважати передішкою для "Тризуба" та певним чином

ПРАЦЯ
● HELP WANTED FEMALE ●

РЕСТРОВАНІ МЕДСЕСТРИ

Загальна служба.
Початкова платія \$305 місячно. Утримання в лікарні, \$40 місячно, 40 год. в тижні, 6 свят в році. Наглядчик початкова місячна платія — \$325. Комплексне одержання в лікарні, \$40 місячно, якщо бажаєте.

Голоситись:
Director of Nurses
MEMORIAL HOSPITAL
Rawlins — Wyoming

ASSEMBLERS
в Englewood, N. J.

Околиця
George Washington Bridge-
Фабрика
Automotive Trim Panel Plant
пошукує дівчат з досвідом в монтуванні частин при монтуванні ліній.

Автомобільний досвід не потрібний. Денні або нічні shiftи. Добра платія. Присми праці. Юний на фабрику.

PHILMONT
210 So. Van Brunt Street
Englewood, N. J.

ПРАЦЯ
● HELP WANTED MALE ●

Загальні фабричні ПРАЦІВНИКИ
в Englewood, N. J.
Околиця
George Washington Bridge-
Фабрика
Automotive Trim Panel Plant
пошукує досвідчених мужчин в монтуванні частин при монтуванні ліній.

Автомобільний досвід не потрібний. Денні або нічні shiftи. Добра платія. Присми праці. Юний на фабрику.

PHILMONT
210 So. Van Brunt Street
Englewood, N. J.

В нашій КНИГАРНІ можна
набути:

- Т. ОСЬМАЧКА: КНИЖИ ЧАСУ (нові твори, 132 стор.) \$ 0.65
- О. КИСЛЕВСКА: ЛИСТИ З НАД ЧОРНОГО МОРЕА (з Ілюстр.) 2.00
- Олена КИСЛЕВСКА: ПО РІДНОМУ КРАЮ (оповідання, нариси) 2.00
- Іван МАНИЛО: БАЙКАР (вибрані твори, з портретом автора, 104 стор.) 0.75
- Іван ПОТОЧНИЙ: ПОТОЧНИЙ ХЛІБ (оповідання, Австралія) 0.50
- Олег ЗУБОВСЬКИЙ: ЗОЛОТІ ВОРОТА (поетичні твори) 0.45
- І. МАНИЛО: СІЧ І ВІДСІЧ (нові твори) 0.30

Замовлення та належні гроші, висилайте на адресу:
SVOBODA
P. O. Box 346 — Jersey City 3, N. J.

ЩАДІТЬ ПОШТОЮ

ОПЛАЧУЄМО ПОШТУ В ОБИДВІ СТОРОНИ
6% ДИВІДЕНДИ РІЧНО
ДИВІДЕНДУ ВИПЛАЧУЄТЬСЯ АБО ДОЧИСЛЯЄТЬСЯ КОЖНОГО МІСЯЦЯ

FIRST CAPITOL SAVINGS & LOAN ASSOC.

U-11
Tower Building, East Baltimore St., Baltimore 2, Md.

ВІДКРИТЕ ТЕПЕР СВОЄ КОНТО!
Пішіть по безплатній інформації.
Name _____
Address _____
City _____ State _____
Прому вислати Інформатор U-11

Журналіст Лусі ствердив велику
популярність Ніксона між республіканцями

Шіаго. — Журналіст часописного концерну Скріпс-Гаварда Чарльз Лусі переїхав опитування в усіх стейтах цієї країни і ствердив, що віце-президент Річард М. Ніксон має велику підтримку в усіх майже партійних провідників Республіканської партії, а про юйоркського губернатора Нелсона А. Рокфеллера майже ніхто не знає у стейтах середньої і західної Америки. Популярність Ніксона зросла після його поїздки до СССР, бо загальна населення думас, що Ніксон є за мир із СССР, і тому пізніше прибув до цієї країни з візитом совєтський прем'єр Нікіта Хрущов. Рокфеллер міг би поправити своє становище тоді, коли б йому вдалося перемогти Ніксона у правоборах в таких стейтах як Нью Гемпшир, Огайо, Вісконсин, Орегон і головне в Каліфорнії, яка є стейтом Ніксона. Коли б тепер були правобори, то, напевно переміг би в них Ніксон. Що буде в 1960 році — не знає, але Рокфеллер мушкеті дуже працювати, щоб перемогти популярність, яку Ніксон здобув собі апродожд сімох років віце-президентури.

Лікарі ствердили, що курення цигарок
спричиняє т. зв. емфізему

Вашингтон. — Два лікарі в шпиталях адміністрації військових ветеранів д-ри Арнольд Л. Флік і Річард Р. Петон ствердили, що сильне курення цигарок, забиває легені і спричиняє недугу легень, яку називається "емфіземою". Під час курення цигарок застимулює повітря осілі в порожнинах легень, і пацієнт має труднощі видихати повітря та терпить подібно як від астми. Але емфізема є докучливіша від астми, бо вона є постійна, а астма дис тільки деколи, спричиняючи спазми легень. Курення цигарок спричиняє майже постійний кашель, збільшення виділювання слини, і курці частіше перестуджуються як некурці цигарок. Курці люльки і сигар, які не втягають до легень диму, не хворіють на емфізему. Ці доктори досліджували 222 пацієнтів у своєму шпиталі і свої дослідження опублікували в журналі "Internal Medicine", який видає Американське Лікарське Товариство.

Передбачають, що цього року на шляхах
згине 40,000 осіб

Шіаго. — Секретар Президентського Комітету для Справ Безпеки на Шляхах Дж. В. Вітея передбачає, що в цьому 1959-му році в автомобільних катастрофах згине коло 40,000 осіб. Він сказав, що цим Комітетом вдалось було дійти до того, що число випадків на шляхах в двох попередніх 1957 і 1958 роках почало було зменшуватися, але в цьому році ця тенденція припинилася, бо кожного місяця 1959-го року число вбитих в автокатастрофах є більше в порівнянні з місяцями 1958 року. Якщо так піде далі, то число вбитих на шляхах і вулицях внісє в 1959 році коло 40,000, — на 6,000 більше від числа вбитих в Корейській війні, яка тривала майже три роки.

Експорт ЗДА в третій чверті цього року
збільшився

Вашингтон. — Департамент торгівлі стверджує, що експорт ЗДА в третій чверті збільшився згідно з тимчасовими пунктами. Але часом найслабша дружина може стати спортовим несподіванкою. Змагання за мистецтво Професійної Ліги в нещільно 18-го жовтня ц. р. принесли такі вивідки:
Бруклін — Італіс 1:2.
Юрчак — Кольомбо 1:10.
Гакоах — Поліш Фальконс 8:2.
Фол Ривер — Помпеї 4:2.
Галіція — Португіз 1:0.

Із Спортової Хроніки

Змагання за мистецтво німецько-американської футбольної Ліги поміж Українським Спортивним Клубом в Нью-Йорку та німецькою командою Гота в неділю закінчилися нерішеним вислідом 2:2. Інші чотири УСКівські команди свої змагання програли.

СЛОВНИКИ

- Англо-Український Словник — 50,000 слів і виразів, 792 стор. в оправі — М. Л. Подвезько 5.00
- Українсько-Англійський Словник — 1,011 слів, 60,000 слів — М. Л. Подвезько 5.00
- Словник Чужомовних Слів — 25,000 чужомовних слів і виразів — І. Бойків, О. Ізюмов, Г. Калишевський, М. Трохименко 6.00

"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Де Голь закликає військо й адміністрацію
в Альжирі до „відданости й дисципліни“

Париж. — Французький президент Шарль де Голь окремим зверненням до військовиків і цивільної адміністрації в Альжирі з минулої серди 28 ж. м. закликав їх до „відданости й дисципліни“ супроти центральної влади. Де Голь підписав на тому зверненні, як президент і голова збройних сил, щоб підкреслити свою зверхність над військовиками. Він заявив, що „на мою відповідальність і згідно з слушними причинами я устійняю те, що має бути нашою акцією в Альжирі“ та виправдував свій план замирення на базі припинення збройних дій і переведення плебісциту щодо дальшої долі Альжиру. Заклик де Голя стоїть у зв'язку — пояснюють західні коментатори — з публічною критикою, з якою виступили проти останньої політики де Голя супроти Альжиру — маршал Альфонс Пір Жуєн, ген. Максім Вейган і ген. Андре Целлер. На терені Альжиру — Тунісі.

Неру натякає на гострішу лінію Індії
супроти комуністичного Китаю

Нью Делі. — На конференції 14-ох провінційних губернаторів в Індії прем'єр Джавахарлал Неру заявив, що індійський уряд приймає рішучі заходи супроти комуністичної агресивної політики. На цій дводенній конференції протягом чотирьох годин дебатовано над чотирма гіршими взаємними між Індією та комуністичним Китаєм. Обурення індійської публічної опінії з приводу кривавої сутички з 21 жовтня ц.р., в якій згинуло 9 індійських кордонних поліціантів, не улягається. Однак президент Індії Радхакрішнан Прасад, признавши konieczність пристосовувати політику до вимог народу, закликав до спокое та звертав увагу на свої останній пресовій конференції, що змусування війська в прикордонній смузі радше збільшить небезпеку викликання війни, ніж зменшить її. Зате індійські газети критикують поведінку уряду, який, мовляв, завжди ставився до 2,500-мильового північного кордону Індії, як до „дрімучого кордону“ й тому замедляв укріплення його. В західній пресі щораз більше вісток на тему недалекогі підписання між Індією і Пакистаном регіонального договору припини та взаємної безпеки — з уваги саме на спільну їх небезпеку збоку комуністичного Китаю. Шеф штабу індійської армії ген. К. С. Тімаїя також промовляв до зібраних губернаторів та міністрів, що Індія має достаточні збройні сили, щоб протиставитись комуністичній агресії в провінції Лядах, яку китайські комуністи називають „своєю“.

Прем'єр Іраку називає короля Йорданії
„нащадком зради“

Багдад. — Коли представник однієї багдадської газети запитав прем'єра Іраку Кассіма Абдула Каріма Кассіма, який все ще не вийшов із шпиталю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де лікується з ран отриманих в останньому замаяху на нього, — що він думає про заяву йорданського короля Гусейна проїти Іраку з допомогою проти комунізму, Кассім відповів: „Гусейн є нащадком дому зради, а Ірак збійний сам оборонитись проти атаки, з будь-якої сторони вона прийшла б“. Король Йорданії Гусейн — не близький друг короля Іраку Фейсала II, вбитого під час революційного перевороту, що його переміг Кассім. Гусейн різко наставляє проти комуністів, а Кассім спірається на комуністичних панаравських націоналістів, при чому орудує протизахідною демагогією. Все ж, деякі західні коментатори обачають в тій відповіді Кассіма пересторогу й проти комуністів, що — мовляв — він має силу здати признання в тому самому інштіалю, де ліку